

ŁUKASZ PASTERNAK

CSS 3

Tworzenie
nowoczesnych
stron WWW

Poznaj wszystkie funkcje, jakie oferuje CSS3!

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktorzy prowadzący: Michał Mrowiec, Tomasz Waryszak

Projekt okładki: Jan Paluch

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie?css3tw>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Kody źródłowe wybranych przykładów dostępne są pod adresem:

<ftp://ftp.helion.pl/przyklady/css3tw.zip>

ISBN: 978-83-246-3722-5

Copyright © Helion 2012

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Przedmowa	15
Część I Wprowadzenie	25
Rozdział 1. Warsztat	27
Popularne technologie webowe	27
Client-side	28
Platformy RIA (Rich Internet Applications)	28
Server-side	29
Bazy danych	29
Przeglądarki	30
Google Chrome	30
Mozilla Firefox	31
Internet Explorer	31
Opera	33
Safari	33
Popularne pluginy	34
Który edytor wybrać?	34
Dodatkowe programy	35
Adobe Photoshop	35
Adobe Fireworks	36
Adobe Flash	36
Adobe Illustrator	36
Inne „wspomagacze”	37
Testowanie	37
Walidacja	38
Statystyki sieciowe	39
Narzędzia developerskie	40
Firebug	41
Web Developer Toolbar	41
Podsumowanie	42
Quiz	42
Rozdział 2. Wstęp do CSS	43
Co to jest CSS?	43
Pierwszy dokument	44
Składnia CSS	45

Czytelny zapis	45
Kiedy białe znaki mają znaczenie?	46
Metody osadzania stylów	46
Styl lokalny (inline)	47
Wewnętrzny arkusz stylów	47
Zewnętrzny arkusz stylów	48
Importowanie arkuszy	48
Historia CSS	49
CSS3	49
Kto pociąga za sznurki?	49
Stopnie rozwoju specyfikacji	50
Unofficial Note — nieoficjalna notka	50
Working Draft — szkic roboczy	50
Last Call	51
Candidate Recommendation — kandydat do rekomendacji	51
Proposed Recommendation — proponowana rekomendacja	51
Published Recommendation — opublikowana rekomendacja	51
Czy mogę korzystać z CSS3 już teraz?	51
Prefiksy przeglądarek (Vendor Prefixes)	52
Jednostki	53
Jednostki długości przeznaczone dla ekranu	53
Jednostki długości przeznaczone dla druku	54
Jednostki miar kątovej i łukowej	54
Jednostki czasu i częstotliwości	54
Arkusze resetujący	55
Kilka słów o „Lorem ipsum”	56
Jak sobie radzić z Internet Explorerem?	56
Komentarze warunkowe i oddzielne style dla IE	56
Zwykle komentarze CSS	57
Podsumowanie	57
Quiz	58

Część II Aktualny standard CSS 2.1 59

Rozdział 3. Selektory	61
Drzewo dokumentu	61
Dziedziczenie stylów	62
Selektory specjalne	63
Identyfikatory	63
Klasy	63
Selektory elementów	64
Selektor typu	64
Selektor uniwersalny	64
Grupowanie selektorów	65
Selektor potomka	65
Selektor dziecka	66
Selektor rodzeństwa	67
Selektory atrybutów	68
Selektor atrybutu	68
Selektor atrybutu o określonej wartości	68
Selektor atrybutu zawierającego określony wyraz	69
Selektor atrybutu zawierającego myślniki	69

Pseudoklasy	70
Pseudoklasa :link	70
Pseudoklasa :visited	70
Pseudoklasa :hover	71
Pseudoklasa :active	71
Pseudoklasa :focus	71
Pseudoklasa :lang	72
Pseudoelementy	72
Pierwsza litera	73
Pierwsza linia	73
Przed	73
Po	74
Zasada kaskadowości	74
Łamanie kaskadowości — !important	76
Podsumowanie	76
Quiz	77
Rozdział 4. Czcionki, tekst i listy	79
Stylistyka czcionek	79
Pogrubienie (wytluszczenie)	79
Pochylenie (kursywa)	80
Wariant fontu	81
Rozmiar czcionki	81
Krój czcionki	82
Style systemu i przeglądarki	83
Łączenie właściwości	83
Czcionkowy liberalizm	84
Stylistyka tekstu	88
Dekoracja	88
Odstęp pomiędzy wierszami (interlinia)	89
Przekształcenie tekstu	90
Odstęp pomiędzy literami (kerning)	90
Odstęp pomiędzy wyrazami	91
Wcięcie akapitu	91
Kolor tekstu	92
Kierunek tekstu	93
Łamanie wiersza i białe znaki	93
Wyrównanie tekstu w poziomie	95
Wyrównanie tekstu w pionie	95
Generowanie treści	97
Stylistyka list	97
Styl wypunktowania	97
Zawijanie tekstu w elementach listy	99
Własny wyróżnik	99
Grupowanie własności	100
Podsumowanie	100
Quiz	101
Rozdział 5. Kolor, tło, obramowanie, obrys i tabele	103
Definicja koloru	103
Słowny opis	104
Profil RGB	104
Stylistyka tła	107
Kolor tła	107

Tło obrazkowe	107
Powielanie tła	108
Zaczeplenie tła	109
Pozycja tła	110
Łączenie właściwości	111
Stylistyka obramowania	111
Styl obramowania	111
Szerokość obramowania	113
Kolor obramowania	113
Łączenie właściwości	114
Właściwości kierunkowe	114
Stylistyka obrysu	115
Kolor obrysu	116
Styl obrysu	116
Grubość obrysu	116
Właściwość zbiorowa	116
Obramowanie i obrys jednocześnie	117
Stylistyka tabel	117
Pozycja podpisu	117
Obramowanie tabeli	118
Odstęp pomiędzy komórkami	119
Puste komórki	119
Dopasowanie komórek	120
Podsumowanie	120
Quiz	120
Rozdział 6. Model pudełkowy	123
Model pudełkowy	123
Kiedy element zostanie wyświetlony?	124
Wymiary	124
Szerokość	124
Wysokość	125
Minimalna i maksymalna szerokość	125
Minimalna i maksymalna wysokość	125
Marginesy zewnętrzne	126
Zapis zbiorowy	129
Marginesy wewnętrzne (dopełnienia)	130
Odległość od krawędzi	132
Podsumowanie	133
Quiz	133
Rozdział 7. Pozycjonowanie	135
Sposób wyświetlania	135
Usunięcie elementów	136
Więcej trybów wyświetlania	136
Jeszcze więcej trybów wyświetlania	138
Pływanie elementu	139
Przyleganie	141
Opływanie	144
Widoczność	145
Pozycjonowanie	146
Pozycjonowanie statyczne	146
Pozycjonowanie zaczepione	146
Pozycjonowanie absolutne	147

Pozycjonowanie relatywne	147
Metoda Gilder-Levin	149
Warstwy	149
Przycinanie	150
Kursory	152
Systemowe propozycje	152
Własne kursory	153
Podsumowanie	153
Quiz	153
Część III CSS3	155
Rozdział 8. Selektory	157
Selektory elementów	157
Selektor ogólnego następującego rodzeństwa	157
Selektory atrybutów	158
Selektor atrybutu o wartości rozpoczynającej się od... ..	158
Selektor atrybutu o wartości kończącej się na... ..	159
Selektor atrybutu zawierający określony tekst	159
Pseudoelementy	159
Zaznaczenie	159
Pseudoklasy interfejsu użytkownika	160
Dostępne pola formularza	161
Niedostępne pola formularza	161
Pola wyboru	162
Pseudoklasy strukturalne	162
Korzeń dokumentu	162
Puste elementy	163
Pierwsze dziecko	163
Ostatnie dziecko	164
Jedyne dziecko	164
Pierwszy element danego typu	165
Ostatni element danego typu	165
Jedyny element danego typu	165
Pseudoklasa :nth-child(n)	166
Pseudoklasa :nth-last-child(n)	167
Pseudoklasa :nth-of-type(n)	168
Pseudoklasa :nth-last-of-type(n)	168
Inne pseudoklasy	169
Negacja	169
Formatowanie kotwic	170
Selektory CSS4	171
Podsumowanie	171
Quiz	171
Rozdział 9. Czcionki i tekst	173
Stylistyka czcionek	173
Proporcja	173
Stylistyka tekstu	175
Wyrównanie w poziomie	175
Pionowe wyrównanie	175
Łamanie długich wyrazów	176
Gdy tekst się nie mieści	176
Cień	177

Przełamanie wiersza	179
Obrys tekstu	180
Podsumowanie	181
Quiz	181
Rozdział 10. Kolumny tekstu	183
Ogólnie o kolumnach	183
Liczba kolumn	184
Szerokość kolumn	185
Liczba i szerokość kolumn	185
Odstęp między kolumnami	186
Style linii oddzielającej kolumny	187
Przełamanie ciągłości kolumn	187
Wypełnienie kolumn	189
Podsumowanie	190
Quiz	191
Rozdział 11. Kolor, tło, obrys i obramowanie	193
Kolory poziomu trzeciego	193
Słowa kluczowe	193
Profil RGBA	194
Profile HSL i HSLA	194
Przezroczystość	195
Profil CMYK	197
Stylistyka tła	198
Rozmiar tła	198
Powtarzanie tła	201
Styk tła z obramowaniem	203
Pozycja początkowa tła obrazkowego	204
Wielokrotna definicja tła	205
Stylistyka obrysu	206
Obramowanie	207
Zaokrąglone narożniki	207
Cień dla kontenera	209
Własne obramowanie	210
Podsumowanie	214
Quiz	214
Rozdział 12. Gradienty	215
Kilka słów o gradientach w CSS	215
Gradienty linearne	216
Gradienty liniowe powtarzane	219
Gradienty radialne	220
Maski	224
Lustrzane odbicie	225
Podsumowanie	227
Quiz	227
Rozdział 13. Media	229
Typy mediów	229
Wybór medium	230
Zapytania o media	231
Typy mediów i ich własności	231
Wyrażenia	232
Obsługa Media Queries w przeglądarkach	235

Media Queries w praktyce	235
O czym należy pamiętać podczas tworzenia strony mobilnej?	238
Podsumowanie	238
Quiz	238
Rozdział 14. Transformacje	239
Krótko o transformacjach	239
Funkcje transformacji	240
Przesunięcie (translacja)	240
Skalowanie	241
Pochylenie	243
Obracanie	243
Matrix	244
Łączenie wszystkich własności	244
Punkt ciężkości	246
Problem z elementami liniowymi w WebKit	246
Transformacje 3D	247
Podsumowanie	248
Quiz	248
Rozdział 15. Przejścia	249
Wstępu ciąg dalszy	249
Wybór właściwości	250
Czas trwania	250
Funkcje ruchu	251
Opóźnienie	252
Właściwość skrótowa	253
Wielokrotne przejścia	253
Praktyczne zastosowania	254
Galeria zdjęć	254
Menu rozwijane	255
Podsumowanie	257
Quiz	257
Rozdział 16. Animacje	259
Definiowanie animacji	259
Klatki	260
Korzystanie z animacji	261
Nazwa animacji	261
Czas trwania	261
Przebieg animacji	262
Opóźnienie animacji	262
Liczba powtórzeń	262
Stan animacji	263
Odwracanie przebiegu animacji	263
Właściwość skrótowa	264
Wielokrotne animacje	264
Dla fanów siatkówki i nie tylko	265
Podsumowanie	268
Quiz	268

Część IV Tworzenie stron WWW w praktyce ..... 269**Rozdział 17. Jurek Meble 271**

Przyjęcie zlecenia	271
Życzenia klienta	272
Szczegóły umowy	272
Przygotowanie środowiska pracy	274
Kompletny zestaw przeglądarek	274
Zestaw narzędzi do tworzenia stron WWW	274
Konfiguracja witryny	275
Domena i pakiet hostingowy	275
Tworzenie nowego serwisu	276
Alias	278
Narzędzia dla webmasterów Google	278
Plik robots.txt	279
Mapa witryny	280
Plik .htaccess	282
Praca nad szablonem	283
Struktura katalogów	283
Statystyki Google Analytics	283
Strony z informacjami o błędach	284
Opracowywanie struktury HTML	286
Praca nad podstronami	298
Strona główna	298
O nas	301
Podstrony mebli	302
Klienci	307
Kontakt	309
Styl witryny	313
Kolorystyka	313
Typografia	314
Inne	315
Pomocnicze arkusze CSS	315
Resetujący arkusz stylów	315
Arkusz CSS dla stron z informacjami o błędach	317
Tricki dla starszych wersji IE	318
Arkusz CSS dla Lightbox	318
Główny arkusz CSS	320
Import fontów i definicja animacji	320
Reguły dla całego szablonu	324
Dodatkowe style dla poszczególnych podstron	329
Ostatnie poprawki	338
Kompresja plików	338
Testowanie	339
Podsumowanie	341

Dodatki ..... 343**Dodatek A Wykaz właściwości 345**

Odczyt danych tabelarycznych	345
Przeglądarki i podział danych	345
Oznaczenia	345

Ogólny wykaz własności CSS	348
Właściwości i selektory CSS 2.1	348
Właściwości i selektory CSS3	351
Szczegółowy wykaz właściwości	354
Więcej	354
Statystyki sieciowe	355
Udział przeglądarek	355
Dodatek B Klucz odpowiedzi	357
Dodatek C Fonty	361
Główne rodziny fontów	361
Formaty czcionek	362
Zakres wsparcia formatów w przeglądarkach	363
Zestaw fontów systemowych	363
Windows	363
Mac OS	364
Proporcje czcionek	364
Najważniejsze encje	365
Dodatek D Kolory	367
Bezpieczna paleta kolorów	367
Tabela HEX	368
Koło kolorów	368
Dodatek E Licencje	371
Dodatek F Zasoby	373
Gdzie rozpoczynać poszukiwania?	373
Zdjęcia	373
Fonty	374
Logotypy	374
Kolorystyka	375
Dodatek G HTML5	377
Podział elementów	377
Elementy liniowe	377
Elementy blokowe	377
Elementy zastępowalne	377
Elementy tabeli	378
Ogólne elementy strukturalne	378
Pozostałe elementy	378
Elementy wycofane	378
Tagi prezentacyjne	378
Tagi wycofane ze względu na ograniczoną dostępność	378
Tagi wycofane ze względu na przestarzałość	378
Nowe elementy HTML5	378
Blokowe	379
Liniowe	379
Zastępowalne	379
Specyfika elementów HTML	379
Skorowidz	381

Rozdział 11.

Kolor, tło, obrys i obramowanie

Nowe właściwości omówione w tym rozdziale pochodzą z aż czterech różnych modułów. Rozpocniemy od nowinek w definiowaniu kolorów, w tym ponad setki nowych słów kluczowych oraz czterech profili barw. Poznasz dwa sposoby definiowania przezroczystości i półprzezroczystości, dowiesz się, jakie są ich zalety i wady, a co za tym idzie, kiedy je stosować. Wyjaśnię, jak nadać co najmniej dwa tła dla elementu i jak korzystać przy tym z trzech nowych właściwości. Rozważania nad obrysem skupią się na jego odstępie od elementu, któremu jest przypisany. Największą gratkę zostawiłem na koniec — są nią własności obramowania, a wśród nich zaokrąglenie narożników oraz cień dla kontenera. Gdyby znudziły Ci się standardowe style obramowania, zawsze możesz skorzystać ze swoich własnych. Omówię krok po kroku, jak to zrobić. No to zaczynamy.

Kolory poziomu trzeciego

Moduł kolorów poziomu trzeciego zyskał status rekomendacji jako jeden z pierwszych. Zalecenie ujrzało światło dzienne 7 czerwca 2011 r., znajdziesz je pod adresem www.w3.org/TR/css3-color.

Słowa kluczowe

W CSS Color Module Level 3 pojawiło się ok. 140 nowych nazw kolorów. Pełną ich listę znajdziesz pod adresem www.w3.org/TR/css3-color/#svg-color. Istnieje wiele powodów, dla których stosowanie słów kluczowych jest niepraktyczne. Po pierwsze, faceci gorzej rozpoznają barwy, a jeszcze gorzej je nazywają, nie wszyscy jednoznacznie wyobrażają sobie karmazyn czy indygo. Po drugie, trudno je zapamiętać. Zdecydowanie łatwiej byłoby się posługiwać polskimi określeniami, takimi jak czerwony albo morsko-zielony. Niestety, nie jest tak dobrze, ta przyjemność zarezerwowana jest tylko

dla Amerykanów, Anglików i całej reszty anglojęzycznych webdesignerów. Po trzecie, paleta barw możliwych do uzyskania słowami kluczowymi jest bardzo ograniczona. Czasy, w których korzystano z bezpiecznych zestawów kolorów internetowych, dawno minęły (przykład takiej palety znajdziesz w dodatku D). Posługując się profilami kolorów, można uzyskać ponad 16,5 mln barw!

Profil RGBA

RGBA (ang. *Red Green Blue Alpha*) to model przestrzeni barw. Jest w istocie rozszerzeniem RGB, posiada dodatkowo kanał alfa (ang. *alpha*) — przezroczystości. Jego wartość wyrażamy jako procent, a zapisujemy w postaci dziesiętnej z wykorzystaniem kropki zamiast przecinka, identycznie jak w przypadku innych ułamków w CSS. 0 to pełna przezroczystość, 1 — brak przezroczystości, natomiast wartości pośrednie, jak łatwo się domyślić, pozwalają uzyskać półprzezroczystość. Skok zauważalny dla przegłędki to 0.01. Zero w zapisie parametru przezroczystości można pominąć, dlatego przykładowa deklaracja może mieć następującą postać:

```
color: rgba(120, 33, 100, .85);
```

Profile HSL i HSLA

HSL jest zgoła odmiennym profilem od RGB. W jego przypadku zamiast nasycenia barw podstawowych podajemy odcień reprezentowany przez odpowiednią miarę stopniową kąta na kole kolorów (zamieszczono je w dodatku D), jego nasycenie oraz jasność, stąd właśnie nazwa HSL (ang. *Hue Saturation Lightness*). Parametr H to wybrany kolor, który określamy jako wartość liczbową z przedziału 0 – 360 bez następującego znaku stopnia. S to nasycenie, 0% stanowi odcień najbledszy, natomiast 100% najjaskrawszy. L to naturalnie jasność, 0% to odcień najciemniejszy, a 100% najjaśniejszy. Zachęcam Cię do stosowania HSL, ponieważ obok opartego na nim HSLA jest on najbardziej intuicyjny i łatwo modyfikowalny. Załóżmy, że chcesz rozjaśnić kolor — zmieniasz L; chcesz mieć kolor bardziej stonowany — zmniejszasz S. To bajecznie proste! Istotną przeszkodą ku temu, byś już dziś mógł w pełni wykorzystywać możliwości nowych profili, jest brak ich wsparcia w IE do wersji 9. Zajrzyj koniecznie do tabeli w dodatku D, gdzie znajdziesz więcej informacji na ten temat. Oto przykładowa deklaracja koloru w HSL:

```
color: hsl(200, 50%, 75%);
```

HSLA, jak pewnie się domyślasz, to podrasowany o kanał przezroczystości profil HSL. Sposób definiowania przezroczystości nie różni się niczym od tego znanego z RGBA. Przykładowa deklaracja HSLA może mieć postać:

```
color: hsla(200, 50%, 75%, .4);
```

Na rysunku 11.1 widnieją dwa boksy z półprzezroczystym tłem.

Rysunek 11.1.

Przykładowa definicja
półprzezroczystych
kolorów

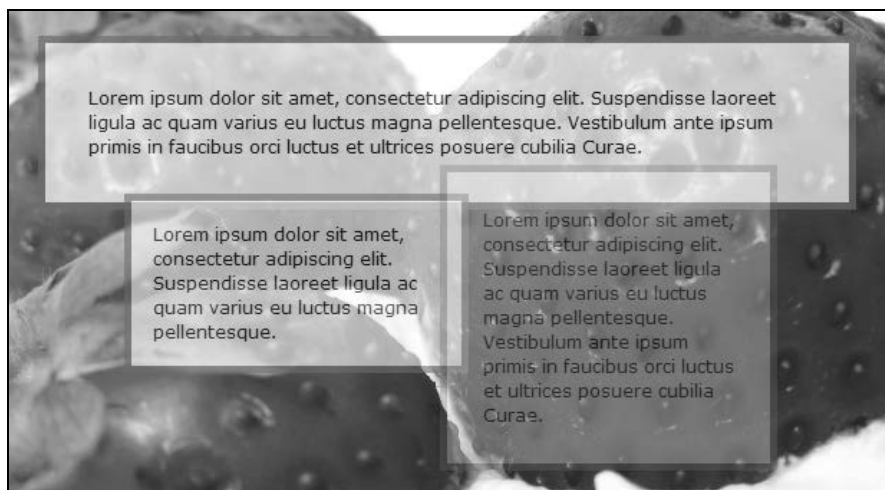

Przezroczystość

RGBA i HSLA nie są jedynymi sposobami na określenie przezroczystości. W tym celu powstała specjalna właściwość, `opacity`, której wartościami mogą być liczby z przedziału 0 – 1, z dokładnością do 0.01. Domyślnie jest to 1, czyli brak przezroczystości, natomiast 0 to przezroczystość zupełna. Jaka jest zatem różnica pomiędzy transparencją wprowadzoną przez `opacity`, RGBA i HSLA? Zobacz, co możemy osiągnąć poleceniem `opacity` (rysunek 11.2).

```
body {
    background: url(truskawki.jpg);
    font: 12px/17px Verdana, Geneva, sans-serif;
}
div {
    border: 5px solid rgb(0, 178, 51);
    position: absolute;
    background: white;
}
div#jeden {
    width: 500px;
    padding: 30px;
    margin: 30px 0 0 200px;
    opacity: 0.7;
}
div#dwa {
    width: 200px;
    padding: 15px;
    margin: 140px 0 0 260px;
    opacity: 0.6;
}
div#trzy {
    width: 175px;
    padding: 25px;
    margin-top: 120px;
    margin-left: 480px;
    opacity: 0.3;
}

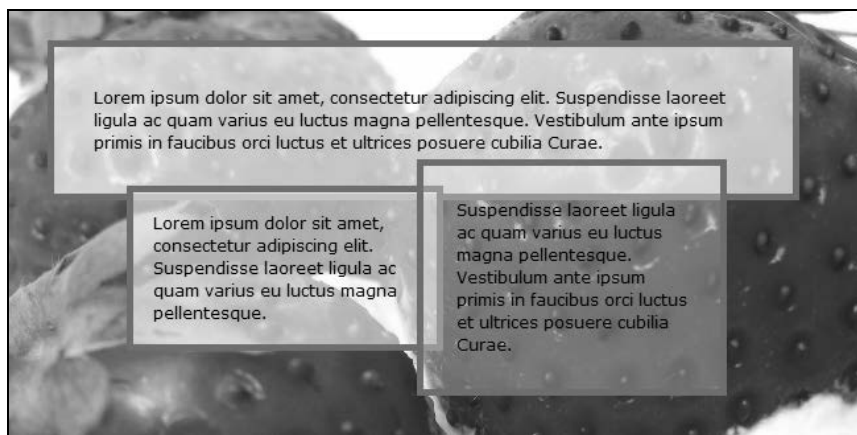
<div id="jeden">Lorem ipsum [...]</div>
<div id="dwa">Lorem ipsum [...]</div>
<div id="trzy">Lorem ipsum [...]</div>
```


Rysunek 11.2. Przezroczyste stały się także tekst i obramowanie

Tekst nie jest czytelny, nie wygląda to dobrze. Płynie z tego jeden ważny wniosek — opacity odnosi się do całości elementu: treści, tła i obramowania, sama nie jest dziedziczona, ale nanosi efekt również na jego potomków, dlatego objęcie tekstu np. akapitem nic nie pomoże. Raz nadanej przezroczystości nie da się ot tak odwrócić deklaracją opacity: 1;, trzeba ją po prostu usunąć. Polecenie to nadaje się doskonale do struktur, którym nie można przypisać koloru, takich jak grafiki. Wszędzie tam, gdzie definiujemy kolor, lepiej stosować profile barw z kanałem alfa, które pozwolą nam kontrolować krycie każdej składowej elementu z osobna. Sprawmy, by tylko tło było półprzezroczyste. W tym celu zmienimy wszystkie deklaracje opacity na profil RGBA z tą samą wartością przezroczystości (rysunek 11.3):

```
div#jeden { background: rgba(255, 255, 255, .7); }
div#dwa { background: rgba(255, 255, 255, .6); }
div#trzy { background: rgba(255, 255, 255, .3); }
```


Rysunek 11.3. Tym razem tylko tło stało się przezroczyste

Udało nam się dopiąć swego. Teraz znasz już różnicę pomiędzy dwoma sposobami nadawania przezroczystości. Wszystko byłoby zbyt piękne, gdyby IE nie miał nic do powiedzenia. W wersjach starszych od 9. nie da się osiągnąć przezroczystości za pomocą CSS w tak prosty sposób, ale tym razem mam dla Ciebie bardzo miłą niespodziankę. Mając na uwadze przestarzałe wersje IE, można zastosować tzw. filtry:

```
{
background: transparent;
-ms-filter: "progid:DXImageTransform.Microsoft.gradient(startColorstr=#661A1154,
endColorstr=#661A1154)"; /* wersja dla IE8 */
filter: progid:DXImageTransform.Microsoft.gradient(startColorstr=#661A1154,
endColorstr=#661A1154); /* wersja dla IE6 i 7 */
zoom: 1;
}
```

Nie obawiaj się, nie musisz tego kodu pisać ręcznie. Jeżeli już koniecznie chcesz zapewnić wsparcie użytkownikom starszych wersji IE, skorzystaj z generatora dostępnego pod adresem www.kimili.com/journal/rgba-hsla-css-generator-for-internet-explorer. Na stronie wpisujesz definicję przezroczystości i nie musisz nawet odświeżać — kod automatycznie się wygeneruje. Bardzo ważne jest, żebyś wkleił kod dla IE przed właściwymi deklaracjami dla pozostałych przeglądarek, w przeciwnym razie `background: transparent` je przysłoni i zgodnie z zasadą kaskadowości zamiast półprzezroczystości otrzymasz zupełną przezroczystość w innych przeglądarkach.

Profil CMYK

CMYK (ang. *Cyan Magenta Yellow Key*) to jedna z przestrzeni barw spotykana w grafice komputerowej, reprezentująca zestaw czterech podstawowych kolorów występujących w tonerach drukarskich. Warto zwrócić uwagę na to, że barwy w profilu CMYK różnią się od tych, które przedstawia RGB. Na CMYK składają się nieco inne kolory, bo cyjan to jasnoniebieski, magenta to bardziej różowy niż czerwony, a zamiast zielonego mamy żółty, no i żeby było ekonomicznie także czarny, zwany barwą kluczową (ang. *key*). CMYK to przestrzeń barw subtraktywna, co oznacza, że maksymalne nasycenie wszystkich barw składowych da nam kolor czarny, a nie tak jak w profilach addytywnych — biały. Porównanie znajduje się na rysunku 11.4.

Rysunek 11.4. Po lewej obrazek na ekranie komputera (RGB), po prawej ten sam obrazek po wydrukowaniu (CMYK)

Różnica pomiędzy tym, co jest na ekranie, a tym, co widnieje na papierze, jest naprawdę spora, dlatego też warto przygotowywać osobne arkusze stylów dla druku. W przypadku stron firmowych nie jest to aż tak istotne, bo raczej rzadko drukujemy ofertę. Z nowych rozwiązań skorzystają raczej duże portale, zawierające całe mnóstwo ciekawych artykułów. Niektóre właściwości CSS są przy drukowaniu wyłączane, na papierze nie pojawia się więc tła albo duże obrazki w tle, za to możemy do woli zmieniać własności tekstu, jak np. kolor czy krój czcionki. Trzeba jednak zachować przy tym zdrowy rozsądek, bo np. wydruk kilkunastu stron kolorowego tekstu, zupełnie niepotrzebnego, może uszczuplić zasoby tuszu w drukarce internauty, a przez to zdenerwować go. Jeżeli zdecydujemy się na zamieszczenie kolorowych elementów, to warto profile addytywne przekonwertować na CMYK, np. Adobe Kulerem, o którym jest mowa w dodatku F. Nie możemy jednak korzystać z tego profilu już teraz, bo nie jest on jeszcze wspierany przez żadną z przeglądarek. CMYK nie jest częścią modułu kolorów CSS3, lecz jedynie szkicu roboczego: Generated Content for Paged Media Module, czyli w wolnym tłumaczeniu — „zawartości przeznaczonej dla druku”. Postęp prac nad nim możesz na bieżąco śledzić pod adresem www.dev.w3.org/csswg/css3-gcpm. Maksymalną wartością każdego z parametrów CMYK jest 100, minimalną oczywiście 0, zatem 4 setki dadzą kolor idealnie czarny. Oto przykładowa deklaracja koloru:

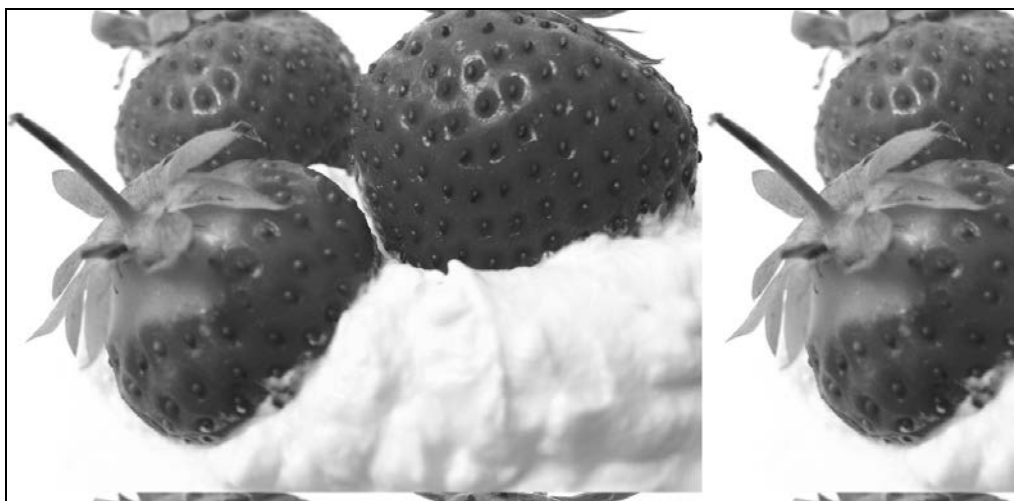
```
color: cmyk(100, 33, 69, 10);
```

Stylistyka tła

Nowości nie zabrakło także w module tła i obramowania. Znajduje się on pod adresem www.w3.org/TR/css3-background i już wkrótce powinien otrzymać status kandydata do rekomendacji, a zatem jest bardzo rozwinięty. Jak podpowiada tytuł podrozdziału, zajmiemy się najpierw właściwościami tła, które moim zdaniem prezentują się bardzo smakowicie i rozwiązują wiele banalnych problemów, z którymi nie można było się uporać tak po prostu, a które często utrudniały nam pracę. Cieszy fakt, że każda z przedstawionych cech jest obsługiwana w większości wersji głównych przeglądarek.

Rozmiar tła

Czy wiele razy zdarzyło Ci się, że wielkie tło obrazkowe pasowało doskonale do profilu witryny, ale nie pokrywało całości okna przeglądarki? Mnie przytrafiło się to wielokrotnie i za każdym razem było bardzo denerwujące. Wielka grafika w tle prezentowała się dobrze w jednej, jedynej rozdzielczości, natomiast w innej była albo za duża, albo za mała. Ten drugi przypadek był znacznie dotkliwszy, gdyż jeśli nie umieściłbym w tym samym selektorze `background-repeat: no-repeat;`, to ukazałyby się zupełnie niepasujące duplikaty, całkiem jak na rysunku 11.5.

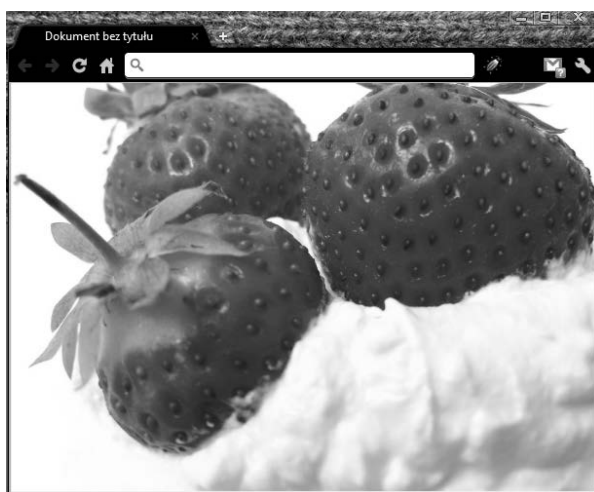
Rysunek 11.5. Normalny rozmiar okna przeglądarki, obrazek w tle ma wymiary 936×653 px, natomiast rozdzielczość ekranu 1366×768 px

W zależności od skalowania okna przeglądarki efekt będzie nieco inny. Do tej pory nie dało się w prosty sposób uzyskać zadowalającej konfiguracji przy każdej rozdzielczości i każdym rozmiarze okna przeglądarki. Rozwiązaniem tego i innych problemów jest własność o wdzięcznej nazwie `background-size`, której wszechstronność przejawia się poprzez różnorodność jej wartości. Moją ulubioną jest `cover`, która jest lekarstwem na wyżej przedstawiony problem (rysunek 11.6):

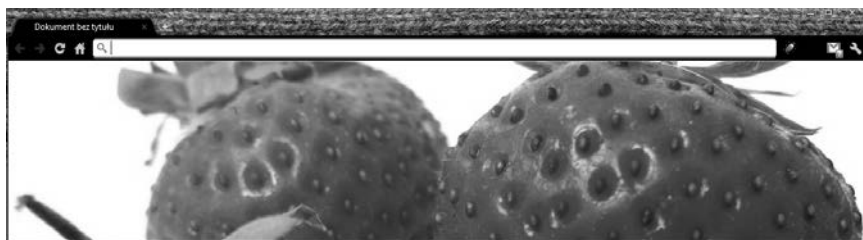
```
body { background: url(truskawki.jpg); background-size: cover; }
```

Rysunek 11.6.

Grafika dynamicznie dopasowuje się do rozmiaru okna!

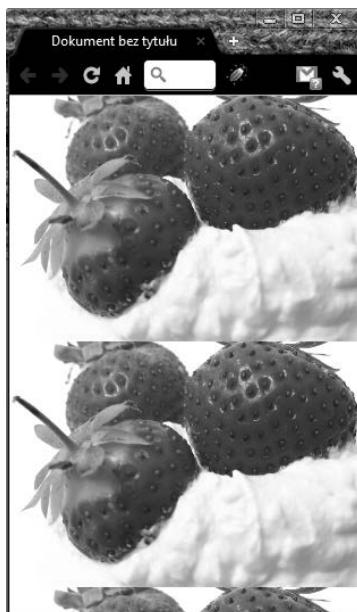
Czy to nie jest wspaniałe? Naturalnie wszystko odbywa się przy zachowaniu odpowiedniej proporcji szerokości i wysokości. Może zainteresować Cię jeszcze jeden mały szczegół. Zwróć uwagę na to, że jeśli przeskalujemy okno przeglądarki w pionie, nie po przekątnej, to część grafiki w tle ukryje się za jego krawędzią (rysunek 11.7).

Rysunek 11.7. Dolna część tła została obcięta

Spróbujmy tego samego w poziomie. Mogłoby się wydawać, że tym razem ukryta zostanie część obrazka od prawej, a tu, proszę, mała niespodzianka (rysunek 11.8).

Rysunek 11.8.
To się powiela

Wartość `cover` nie jest pozbawiona drobnych wad, ale przy proporcjonalnym skalowaniu, z jakim mamy do czynienia przy zmianie rozdzielczości, lub tym, którego dokonujemy za pomocą `Ctrl`+rolka, niniejszy problem nie występuje. Dla dowolnego elementu HTML da się ustalić wymiary; do tej pory nie można było powiedzieć tego samego o tle obrazkowym. Podajmy zatem sztywne rozmiary grafiki w tle, niech to będzie 115px na 80px, dodajmy jednocześnie powielanie poziome i zobaczymy, co z tego wyniknie (rysunek 11.9):

```
body {
  background: url(truskawki.jpg);
  background-size: 115px 80px;
  background-repeat: repeat-x;
}
```

Przy skalowaniu grafiki w tle trzeba zachować zdrowy rozsądek. W tym przypadku zmniejszyliśmy jej wymiary ośmiokrotnie, a to oznacza, że oryginalny obrazek jest znacznie „cięższy”, niż mógłby być. Załadowaliśmy ponad 100 kB niepotrzebnie, podczas

Rysunek 11.9. *To działa! Wielki obrazek w tle został zmniejszony bezpośrednio w CSS!*

gdy należało uprzednio zmienić jego rozmiar w programie graficznym i dopiero wtedy wykorzystać go jako tło. Wartości `background-size` wyrażone w jednostkach stosuj, by coś delikatnie dopasować, wtedy kiedy do pożądanego wyniku zabraknie kilku, kilkunastu pikseli. Kolejną ciekawą opcją jest `contain`, która sprawi, że obrazek w tle będzie co najmniej raz widoczny w całości i będzie się powielał, jeśli nie zaznaczymy inaczej (rysunek 11.10):

```
div {
  width: 1000px;
  height: 400px;
  background: url(truskawki.jpg);
  background-size: contain;
}

<div></div>
```

Na potrzeby tego rozdziału musiałem wykorzystać element `<div>` zamiast `<body>`, ponieważ w tym drugim `contain` nie działa tak, jakbyśmy tego chcieli! Czym różni się `contain` od `cover`? Porównaj rysunki 11.10 i 11.7. Gołym okiem widać, że `cover` zawsze dopasowuje się na szerokość do ilości dostępnego miejsca. Jeżeli kontener jest za niski, to część tła zostaje ukryta pod dolną krawędzią. To chyba jedyna różnica pomiędzy tymi dwoma wartościami. Jeśli chodzi o ich działanie w przypadku wąskiego i wysokiego boks, to obie dadzą ten sam efekt, zbliżony do tego z rysunku 11.8. W ostateczności wartością `background-size` może być procent; domyślnie jest nią wartość `auto`, która jest jednoznaczna z brakiem deklaracji rozmiaru tła.

Rysunek 11.10. *Obrazek jest widoczny w całości*

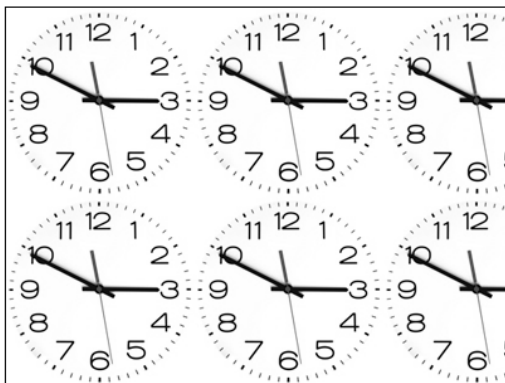
Powtarzanie tła

CSS3 daje nam dwa ciekawe warianty, jeśli chodzi o `background-repeat`. Jak dotąd, wsparcie dla nich wygląda biednie, zapewnia je Opera i... IE9+. Przy powielaniu tła klasycznymi sposobami często się zdarza, że ostatni z brzegu obrazek musi zostać ucięty, bo nie ma dla niego dostatecznie dużo miejsca (rysunek 11.11):

```
div {
  background: url(gfx.jpg);
  width: 400px;
  height: 300px;
  border: 1px solid black;
}

<div></div>
```

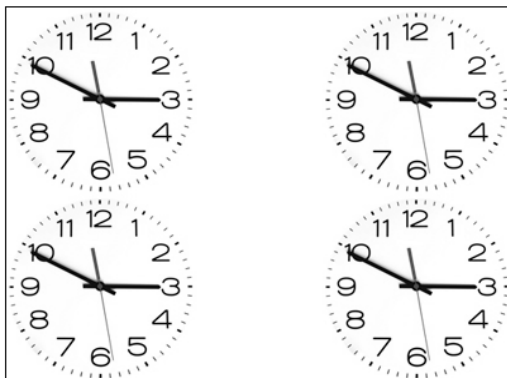
Rysunek 11.11.
Trzeci z kolei zegar
się nie zmieścił

Mnie jakoś niespecjalnie to przeszkadza, zawsze staram się dopasować deseń tak, by przejścia pomiędzy jego duplikatami nie były widoczne, a całość wyglądała na w miarę jednolitą. Warto jednak wiedzieć o możliwościach, jakie dają space i round. Pierwsza wartość powieli grafikę tyle razy, ile to możliwe bez jej obcięcia, a miejsce, które zostanie, rozdzieli na odstępy pomiędzy obrazkami. Im mniejszy jest obrazek i im więcej razy zostanie powielony, tym przerwa wygląda na bardziej naturalną. Ja jednak dla lepszego zobrazowania zagadnienia posłużę się dużym zegarem. Dodajmy poniższą deklarację do kodu z poprzedniego przykładu; całość powinna wyglądać mniej więcej tak jak na rysunku 11.12.

```
div { background-repeat: space; }
```

Rysunek 11.12.
Wolna przestrzeń
została rozdzielona
na odstęp pomiędzy
grafikami

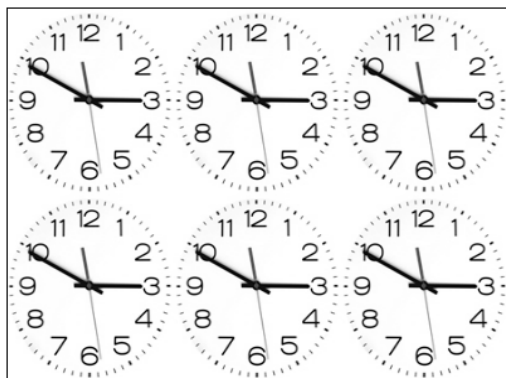
W tym miejscu pojawia się pierwszy problem. Nie dosyć, że nowe wartości są zaimplementowane tylko w dwóch przeglądarkach, zresztą o niewielkim udziale, to w Chrome i Safari mamy jeszcze do czynienia z dziwną sytuacją, która nie powinna mieć miejsca.

Normalnie nierozpoznana deklaracja zostaje opuszczona, tak więc `background-repeat` powinna przybierać wartość domyślną, a tym samym tło powinno się powielać, tymczasem jest odwrotnie. W przeglądarkach opartych na silniku WebKit wpisanie `space` i `round` będzie równoznaczne z wartością `no-repeat`. Specyfika silnika firmy Apple potrafi być zaskakująca. Jeśli chodzi o Firefox, w nim wszystko jest w porządku, tło się powiela. Druga nowość — `round` również dopasowuje liczbę elementów do podanych wymiarów kontenera, a więc powielana grafika nie zostanie w żadnym miejscu obcięta. Tym, co odróżnia ją od `space`, jest brak wolnego miejsca pomiędzy obrazkami kosztem ich ściśnięcia. Dodaj poniższą deklarację do kodu z poprzednich przykładów (rysunek 11.13):

```
div { background-repeat: round; }
```

Rysunek 11.13.

*Tobie też się wydaje,
że tarcze zegarów
stały się jakby
bardziej owalne?*

Spokojnie, to normalne, ten efekt był zamierzony. Zerknij na rysunek 11.11. W jednej linii mieszczą się tam ponad dwa obrazki, `round` dąży do tego, by ten skrawek także wszedł w kontener w całości, dlatego dzieli szerokość, której brakuje, na trzy i zwięża każdą grafikę o uzyskany wynik. Co prawda obrazek się zmieścił, ale wygląda nieproporcjonalnie. Pamiętajmy, że im mniejsze wymiary grafik, tym lepiej się to prezentuje. Niekwestionowaną zaletą tego rozwiązania jest brak wolnego miejsca, które nie zawsze jest pożądane.

Styk tła z obramowaniem

Właściwość `background-clip` powstała z myślą o kontroli położenia tła względem obramowania, które jest pełnoprawnym składnikiem elementu, dlatego domyślnie pod nim także się rozpościera, co odpowiada wartości `border-box` (rysunek 11.14):

```
div {
  background: #CCC;
  width: 300px;
  height: 150px;
  background-clip: border-box;
  border: 5px dashed rgba(0,0,0,.5);
}
```

```
<div></div>
```

Rysunek 11.14.

*Pod linią przerywaną
widnieje szare tło*

Spróbujmy sprawić, by tło rozpoczynało się od obramowania. Pomoże nam w tym druga z możliwych wartości: `padding-box`, dodaj poniższą deklarację do powyższego kodu (rysunek 11.15):

```
div { background-clip: padding-box; }
```

Rysunek 11.15.

*Tło sięga tylko
wewnętrznej krawędzi
obramowania*

Pozycja początkowa tła obrazkowego

Cecha `background-origin` jest bardzo podobna do swojej poprzedniczki, z tą różnicą, że jest przeznaczona dla tła obrazkowego i zawiera jedną dodatkową wartość. Typowy element może posiadać trzy składniki: treść, dopełnienie oraz obramowanie, to właśnie względem nich możemy je ustawiać. Standardowo tło obrazkowe zaczyna się od wewnętrznej krawędzi obramowania, nie wchodzi pod nie. Jest to równoznaczne z deklaracją `background-origin: padding-box;`, której działanie możesz zobaczyć na rysunku 11.16:

```
div {
  width: 400px;
  height: 180px;
  background: #EEE url(gfx.jpg) no-repeat;
  background-origin: padding-box;
  padding: 20px;
  border: 10px dashed rgba(0,0,0,.5);
}

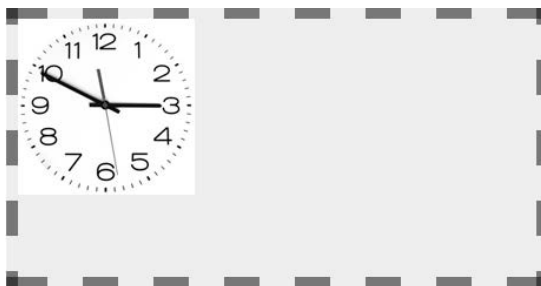
<div></div>
```

Jak się domyślasz, `border-box` pozwoli nam ustawić początek tła pod obramowaniem. Myślę, że nie ma sensu tego pokazywać na przykładzie, bo potrafisz sobie to doskonale wyobrazić. Chciałbym natomiast zwrócić Twoją uwagę na wartość `content-box`. Jak sama nazwa wskazuje, tło obrazkowe będzie mieć początek w miejscu, w którym rozpoczyna się treść (rysunek 11.17). Nie bez powodu dodałem do kodu powyżej `padding`. Treść zaczyna się 20 px od lewej i tyle samo od górnej krawędzi, więc tło powinno rozpoczynać się właśnie w tymże miejscu. Na razie dla `background-size`, `background-clip` i `background-origin` nie ma miejsca w zapisie skróconym `background`. By z nich korzystać, trzeba pisać je osobno.

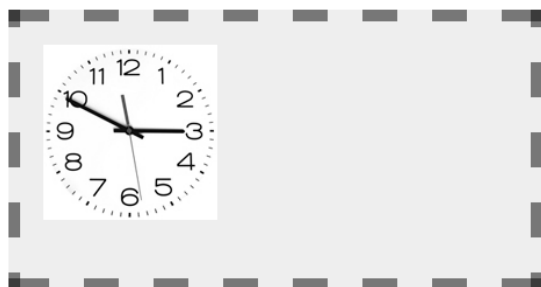

Rysunek 11.16.

Grafika przylega do wewnętrznej krawędzi obramowania

Rysunek 11.17.

Wszystko działa prawidłowo

Wielokrotna definicja tła

Dzięki 3. odstonie kaskadowych arkuszy stylów nareszcie stało się możliwe nadanie jednemu elementowi wielu definicji tła (rysunek 11.18). To bardzo istotne usprawnienie, które pozwoli oszczędzić wiele zbędnego kodu HTML, przeszkadzającego w późniejszych modyfikacjach. Aby pogodzić ideę wielu deklaracji w jednej regule z zasadą kaskadowości, wymyślono, że kolejne wartości dopisujemy po przecinkach w jednej właściwości. Ustalmy trzy różne definicje tła obrazkowego dla <div>:

```
div {
  background-image: url(walek.png), url(pedzel.png), url(deska.jpg);
  background-position: 50px 50px, 600px 100px, left top;
  background-repeat: no-repeat, no-repeat, no-repeat;
  width: 750px;
  height: 500px;
}

<div></div>
```

Zwróć uwagę na formułę deklaracji. Każdej właściwości przypisałem po trzy definicje, oddzielając je przecinkami. Pierwsze tło to, jak wskazuje nazwa pliku, walek, oddalony od obu krawędzi o 50 px, który się nie powtarza. Pozostałe dwa tła powstały w sposób analogiczny. Pamiętaj, że nie możesz pominąć żadnej wartości dla danego tła, żadna z deklaracji nie może zawierać w tym przypadku np. dwóch wartości! Gdybyś tak zrobił, cała deklaracja zostałaby zignorowana! Jeżeli chcesz skorzystać z formatowania domyślnego, to po prostu wpisz wartość inicjalną, tak jak ma to miejsce w ostatniej z wartości background-position przypisanej do deski w tle: left top. Gdybyśmy ją pominęli, to efekt byłby niezgodny z naszymi zamierzeniami. Z trójwartościowej deklaracji:

```
background-repeat: no-repeat, no-repeat, no-repeat;
```

Rysunek 11.18.

*Walek i pędzel
również są obrazkami
w tle*

moglibyśmy zrezygnować na rzecz krótszej, gdzie powtarzające się wartości zastąpiłybyśmy jedną:

```
background-repeat: no-repeat;
```

Wielokrotne tło elementu można zapisać jeszcze krócej, wykorzystując w tym celu ogólną cechę `background`:

```
div {
    background: url(walek.png) 50px 50px no-repeat,
               url(pedzel.png) 600px 100px no-repeat,
               url(deska.jpg) no-repeat;
    width: 750px;
    height: 500px;
}
```

W tego rodzaju zapisie możemy darować sobie przypisywanie wartości domyślnych cechom, bo każda z definicji tła znajduje się osobno, toteż na pewno wartości którejs z nich nie zostaną pomyłone z inną. Powinieneś wiedzieć o jeszcze jednej bardzo ważnej rzeczy. Im wcześniej definicja tła jest w kodzie, tym bardziej będzie na wierzchu — jest to wbrew zasadzie kaskadowości. Walek znajduje się najwyżej, pod nim pędzel, a spodnim tłem jest deska. Gdybyśmy zamienili ją kolejnością z wałkiem, pozostałe tła stałyby się niewidoczne.

Stylistyka obrysu

Tym razem krótko o obrysie. Do przeanalizowania mamy tylko jedną właściwość, `outline-offset`, która odpowiada za odstęp obrysu od elementu, dla którego go nadajemy. Możemy ten odstęp zarówno zwiększyć, jak i zmniejszyć, w tym celu trzeba wpisać odpowiednio jednostki dodatnie i ujemne. Zobacz, jak to wygląda po wczytaniu do przeglądarki (rysunek 11.19):

```
input#jeden { outline: 1px solid blue; outline-offset: 5px; }
input#dwa { outline: 1px solid blue; outline-offset: -5px; }

<input type="text" id="jeden">
<input type="text" id="dwa">
```

Rysunek 11.19.*Różne pozycje obrisy*

Obrys jest częścią CSS3 Basic User Interface Module, znajdziesz go pod adresem www.w3.org/TR/css3-ui. Na `outline-offset` na razie nie ma miejsca w zapisie zbiorczym `outline`, dlatego należy wpisywać go oddzielnie.

Obramowanie

Zaokrąglone narożniki

Zaokrąglone narożniki to bezapelacyjnie jedna z najciekawszych właściwości dotyczących obramowania. Bardziej doświadczeni w branży doskonale pamiętają, jak trudno było do tej pory uzyskać zaokrąglone narożniki dla boksov. Były to oczywiście pliki graficzne opatrzone dużą ilością nieprzystępnego kodu. Zaokrąglenie rogów na witrynie zajmowało co najmniej 15 minut, w zależności od sprawności webmastera, a i na tym zazwyczaj się nie kończyło, bo gdy np. zmienił się kolor tła elementu cała zabawa zaczynała się od początku. Było to strasznie niewygodne, a momentami traumatyczne. Jeśli istniałby ranking najmniej przyjemnych zabiegów w webdesignie, to spodziewałbym się zaokrąglania narożników w ścisłej czołówce. CSS3 szczęśliwie przynosi rozwiązanie tego problemu, jest nim cecha `border-radius`, której wartości wyrażane są w jednostkach, a które stanowią, rzecz jasna, poziom zaokrąglenia. Bardzo przyjemne jest to, że zaokrąglone narożniki w CSS działają w przeglądarkach Chrome, Opera, Safari, IE9+ oraz Firefox od wersji 3.6 z przedrostkiem, natomiast od wersji 4. bez. Niniejsze zagadnienie jest obszerniejsze, niż może się początkowo wydawać. Od czegoś trzeba zacząć. Proponuję, by była to liczba wartości. Sposób definiowania `border-radius` różni się nieco od definiowania marginesów czy dopełnień z racji tego, że mamy do czynienia z rogami, a nie krawędziami. Jedna wartość odniesie się do wszystkich naroży. Dwie do par przeciwnych, z czego pierwsza do lewego górnego i prawego dolnego. Jeżeli podamy trzy wartości, to pierwsza z nich zaokrągli lewy górny róg, druga prawy górny i lewy dolny, a ostatnia, trzecia, prawy dolny. Cztery wartości oznaczają sformatowanie każdego narożnika z osobna, od lewego górnego począwszy, idąc zgodnie z kierunkiem ruchu wskazówek zegara. Poniższy kod odnosi się do rysunku 11.20.

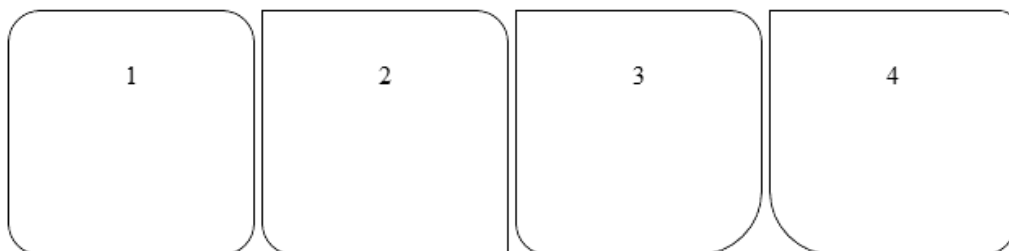
```
div {
  width: 90px;
  height: 90px;
  border: 1px solid black;
  display: inline-block;
  padding: 30px;
  text-align: center;
}
```

```

div#jeden { border-radius: 20px; }
div#dwa { border-radius: 0px 20px; }
div#trzy { border-radius: 0px 20px 40px; }
div#cztery { border-radius: 0px 10px 20px 40px; }

<div id="jeden">1</div>
<div id="dwa">2</div>
<div id="trzy">3</div>
<div id="cztery">4</div>

```


Rysunek 11.20. Liczba wpisanych wartości ma wpływ na uzyskane efekty

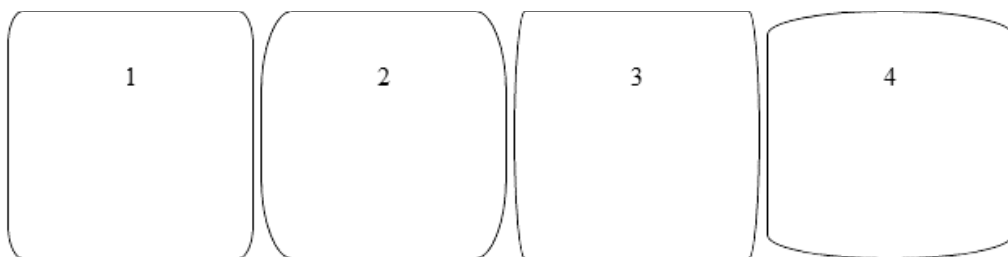
Styl każdego narożnika można rozbić na oddzielne właściwości. Dla lewego górnego jest to `border-top-left-radius`, prawego górnego `border-top-right-radius`, lewego dolnego `border-bottom-left-radius`, a prawego dolnego `border-bottom-right-radius`. Z dobrodziejstw zaokrąglania narożników możemy korzystać w odniesieniu do zarówno elementów blokowych, jak i liniowych. Dopuszczalne jest podawanie zaokrąglenia w postaci procentów. Mając kwadrat o boku 90 px, taki jak w przykładzie powyżej, podanie 100% nie będzie równe zaokrągleniu o 90 px, tylko o 180 px! To może być mylące, dlatego uznałem, że powinieneś o tym wiedzieć. Do tej pory zajmowaliśmy się zaokrągleniem narożników względem obu osi naraz, a to przecież nie jest jedyna możliwość. Wykorzystanie dwóch wartości i ukośnika między nimi daje znacznie ciekawsze i rzadziej spotykane efekty. Zamień poniższe deklaracje `border-radius` z tymi w kodzie z poprzedniego przykładu (rysunek 11.21):

```

div#jeden { border-radius: 10px/20px; }
div#dwa { border-radius: 20px/50px; }
div#trzy { border-radius: 10px/100px; }
div#cztery { border-radius: 100px/20px }

```

Analizując listing powyżej, można dojść do wniosku, że pierwsza wartość odpowiada za zakrzywienie osi poziomej (X), natomiast ta po ukośniku — pionowej (Y). Mówi się, że matematyka daje informatyce podstawy teoretyczne; CSS nie jest odstępstwem od reguły. Jeżeli kiedykolwiek pomyli Ci się kolejność osi, przypomnij sobie, że współrzędne punktu na płaszczyźnie określa się najpierw względem osi odciętych, następnie rzędnych. W ostateczności można przypomnieć sobie alfabet, w którym X jest przed Y.

Rysunek 11.21. *Czy internet nie byłby ładniejszy, gdyby zwyczajne, prostokątne boksy zastąpić takimi?*

Cień dla kontenera

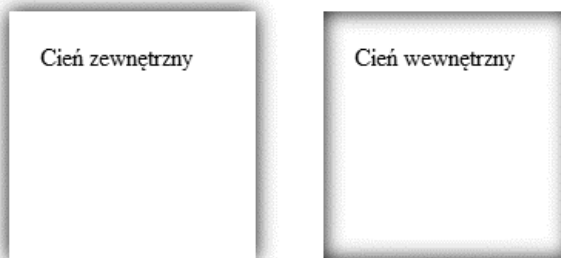
Po przeczytaniu rozdziału 9. masz już pewną wiedzę na temat tworzenia cieni. Co prawda były to cienie pod tekstem, ale zasada działania obydwu niewiele się różni. Polecenie `box-shadow` jest nie mniej popularną i nie mniej wyczekiwaną nowinką niż `text-shadow`. Te dwie właściwości, jak już mówiłem, mają ze sobą bardzo wiele wspólnego, ale jest też między nimi jedna istotna różnica. Cień dla tekstu może znajdować się tylko na zewnątrz, natomiast `box-shadow` przewiduje także wewnętrzną odmianę. Sposób ustawiania przemieszczeń, rozmycia i koloru jest identyczny, dlatego nie będę go drugi raz opisywał. Na początek przedstawię przykład z cieniem wewnętrznym i zewnętrznym (rysunek 11.22):

```
div {
  width: 120px;
  height: 120px;
  padding: 20px;
  margin: 20px;
  display: inline-block;
}
div#jeden { box-shadow: 0 0 20px #000; }
div#dwa { box-shadow: inset 0 0 20px #000; }

<div id="jeden">Cień zewnętrzny</div>
<div id="dwa">Cień wewnętrzny</div>
```

Rysunek 11.22.

*Boks z cieniem
wewnętrznym
wydaje się mniejszy*

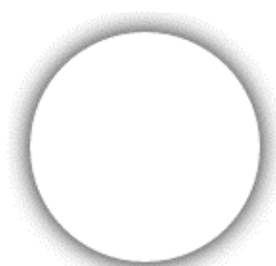
Zwróć szczególną uwagę na regułę drugiego boksu. Po właściwości `box-shadow` znajduje się słowo kluczowe `inset`. To sprawia, że cień rozchodzi się do wewnątrz. Element ostatecznie jest zawsze prostokątem, czy wobec tego cień również nim jest? Na szczęście nie, widać to wyraźnie na rysunku 11.23.

```
div {
  width: 120px;
  height: 120px;
  margin: 20px;
  box-shadow: 0 0 20px #000;
  border-radius: 60px;
}

<div id="jeden"></div>
```

Rysunek 11.23.

W tym przypadku prostokątny cień byłby katastrofą

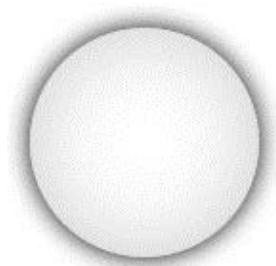

Stylistyka cieni na całej witrynie powinna być jednokowa lub bardzo zbliżona, a przy tym w miarę skromna. Wybujałe eksperymenty z rozmyciem, przesunięciem lub, co gorsza, kolorem nie wyglądają zbyt dobrze. Naturalnie, nic nie stoi na przeszkodzie, by dla jednego elementu nadać kilka cieni, wystarczy je tylko oddzielić przecinkami (rysunek 11.24). Zmodyfikuj powyższy kod deklaracją przedstawioną niżej:

```
div { box-shadow: 0 0 20px #000, inset 0 0 70px #CCC; }
```

Rysunek 11.24.

Dzięki drugiemu cieniowi element nabrał trójwymiarowości

Własne obramowanie

Marzysz o autorskim obramowaniu, które zastąpiłoby domyślne style pamiętające jeszcze wczesną wersję CSS1? Jeżeli tak, to po przeczytaniu tego podrozdziału zbliżysz się do spełnienia swojego marzenia.

Posłuży Ci do tego celu sześć właściwości. Niestety, na razie tylko jedna z nich, zbiorcza, jest obsługiwana w topowych przeglądarkach, i to z przedrostkiem silnika layoutu. Problemu niepełnej implementacji nie ma w Internet Explorerze, bo produkt firmy z Redmond nie rozpoznaje własności z tej grupy w ogóle. Pięć szczegółowych poleceń to `border-image-outset`, `border-image-repeat`, `border-image-slice`, `border-image-source`, `border-image-width`. Aktualnie nie działają, tak więc nie ma sensu się zagłębiać

w ich teorię, zamiast tego skupmy uwagę na właściwości, której już teraz możemy używać — `border-image`. Kolejność wpisywanych wartości nie jest dowolna. Powinna wyglądać tak:

```
border-image: source slice/width outset repeat
```

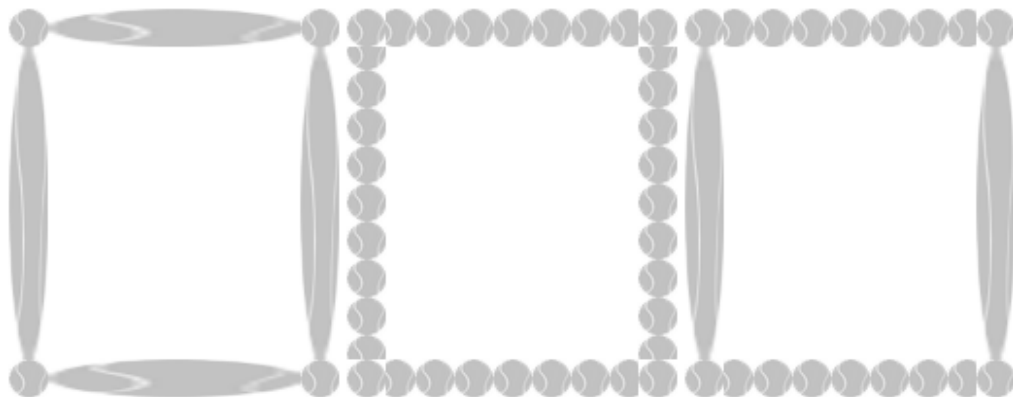
Wartość `source` naturalnie jest ścieżką do obrazka, `slice` odpowiada za cięcie, po ukośniku mamy `width`, czyli szerokość obramowania, `outset` określa obszar, który wychodzi poza obramowanie (nie będziemy się nim zajmować), `repeat` to sposób powielania.

Obramowanie jednorodne

Są dwa sposoby osadzania własnego obramowania na stronie. Pierwszy z nich działa poprawnie tylko w Chromie i wadliwie w Safari, a polega na podaniu ścieżki do pliku i wartości 100% dla szerokości plasterka. Jest to metoda mniej elastyczna, obramowanie zostanie utworzone przez powielanie zaimportowanej grafiki. To znaczy, że będzie składało się z takich samych fragmentów (rysunek 11.25). Zobaczmy na prostym przykładzie, jak to mniej więcej wygląda:

```
div {
  width: 100px;
  min-height: 150px;
  padding: 15px 15px 0;
  display: inline-block;
}
div#jeden { -webkit-border-image: url(Firefox.png) 100%/20px; }
div#dwa { -webkit-border-image: url(Firefox.png) 100%/20px repeat; }
div#trzy { -webkit-border-image: url(Firefox.png) 100%/20px repeat stretch; }

<div id="jeden">&nbsp;</div>
<div id="dwa">&nbsp;</div>
<div id="trzy">&nbsp;</div>
```


Rysunek 11.25. Różne warianty sposobu powielania własnego obramowania w Chromie

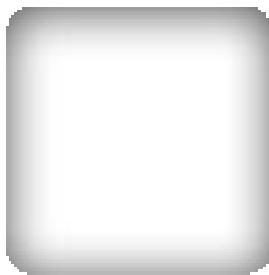
Pierwszą wartością jest ścieżka do obrazka, po spacji mamy nasze 100%, następnie po ukośniku grubość obramowania podaną w pikselach — trzeba ją wpisać, ponieważ domyślnie jest to 3px, które w żaden sposób nie zadowala. Dodatkowo druga i trzecia deklaracja mają na końcu sposób powielania obrazka. W pierwszej z nich jej brakuje, ale stretch jest wartością domyślną, tak więc grafika została rozciągnięta wzdłuż boków kontenera. Jest to rozwiązanie dobre w przypadku jednolitych obrazków, które nie zostaną w ten sposób okaleczone. Na przykładzie powyżej nie wygląda to za dobrze. Jeśli chcemy, by nasz obrazek się powtarzał, jedynym wyjściem jest podanie repeat, ale tak jak w drugim kontenerze, mogą zostać ścinki, stąd wniosek, że repeat jest dobre dla grafik bez widocznych miejsc styku. Istnieje jeszcze jedna wartość, round, ale na chwilę obecną nie jest obsługiwana przez Chrome'a, a zatem w pierwszej metodzie nie możemy z niej skorzystać, w związku z tym ograniczę się tylko do jej słownego opisu. Zaokrąglenie w założeniu ma działać bardzo podobnie do tego znanego z definicji tła, można się więc domyślić, że obramowanie będzie składać się z całych części, natomiast miejsce, które zostanie, rozejdzie się po ich bokach. Gdy wpiszesz dwie wartości (liczba maksymalna) powielania, pierwsza z nich odniesie się do górnej i dolnej krawędzi, natomiast druga do bocznych, co widać na przykładzie elementu trzeciego.

Obramowanie zróżnicowane

Drugi sposób na wdrożenie własnego obramowania pozwoli nam dynamicznie dopasować jego wygląd do wymiarów kontenera. Metoda polega na dołączeniu pliku z grafiką, która zostanie pocięta na dziewięć części. Cztery z nich będą narożnikami, kolejne cztery bokami, ostatnia, dziewiąta będzie stanowić środek, dlatego najlepiej żeby była przezroczysta. To grafika, którą wykorzystamy w przykładzie (rysunek 11.26):

Rysunek 11.26.

*Przezroczysty kwadrat
w formacie PNG
o krawędzi 100 px*

Na początek najprostsza deklaracja z możliwych — wynik jej działania znajdziesz na rysunku 11.27.

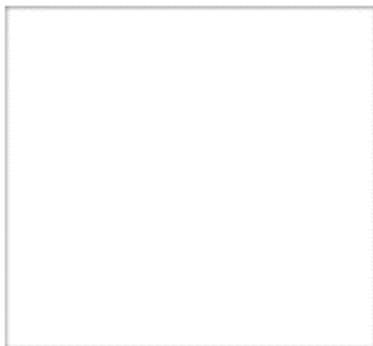
```
div {
  width: 150px;
  min-height: 150px;
  padding: 15px 15px 0;
  display: inline-block;
  -webkit-border-image: url(border-image.png) 20;
}

<div></div>
```


Rysunek 11.27.

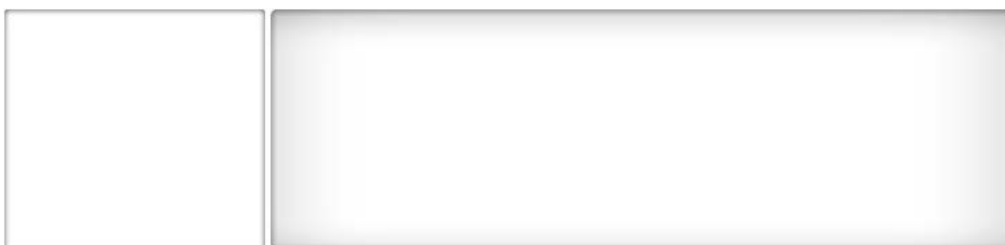
*Coś poszło nie tak...
Dlaczego ramka jest
taka cienka?*

Ramka jest cienka, gdyż nie nadaliśmy szerokości obramowania. Możemy to zrobić za pomocą osobnych, dobrze nam znanych właściwości `border` lub `border-width` albo po wartościach `slice` i ukośniku bezpośrednio w `border-image`. Za co odpowiadają wartości `slice`, następujące po ścieżce dostępu? To one wyznaczają obszar, jaki uznawany jest za obramowanie. Przeglądarka sama się tego nie domyśli, musimy jej to podpowiedzieć. Rozmiar cięcia może mieć aż cztery wartości. Oddzielamy je spacjami; z tym zapisem spotkaliśmy się już kilkakrotnie. Cztery wartości odpowiadają kolejno górnej, prawej, dolnej i lewej krawędzi elementu. Trzy odnoszą się do górnej, bocznych oraz dolnej, dwie do poziomych i pionowych, natomiast jedna do wszystkich naraz. Wartości odpowiadają, rzecz jasna, odstępowi (który będzie stanowił obramowanie) od zewnętrznych krawędzi grafiki importowanej. Wynik działania poniższego kodu znajdziesz na rysunku 11.28.

```
div {
  width: 150px;
  min-height: 150px;
  padding: 15px 15px 0;
  display: inline-block;
}
div#jeden { -webkit-border-image: url(border-image.png) 20/5px; }
div#dwa {
  -webkit-border-image: url(border-image.png) 10 10/5px;
  width: 500px;
}

<div id="jeden"></div>
<div id="dwa"></div>
```


Rysunek 11.28. Dobrze dobrane obramowanie wygląda ładnie bez względu na wymiary elementu

Konsorcjum nie dało nam możliwości korzystania z kierunkowych właściwości dla poszczególnych krawędzi, dlatego wszelkie próby wpisywania wartości, jak np. `border-left-image`, spełzną na niczym. Aby trafić do jak najszerzego audytorium, nie należy zapominać o deklaracjach również dla Firefoksa i Opery z odpowiednimi przedrostkami. Nie zapominaj także o użytkownikach starszych przeglądarek, którzy w ogóle nie zobaczą efektów `border-image`. Zaopatrz swoje reguły w klasyczne deklaracje `border` o zbliżonych wartościach i umieść je w regule przed definicją `border-image`.

Podsumowanie

Uff! Jeden z najdłuższych rozdziałów książki masz już za sobą. Rozpocząłeś go od poznania nowych sposobów definiowania koloru, czyli ponad setki nowych angielskich nazw oraz czterech nowych profili: RGBA, HSL, HSLA i drukarskiego CMYK. Dowiedziałeś się o istotnych różnicach pomiędzy nadawaniem przezroczystości poleceniem `opacity` i przestrzeniami barw z kanałem alfa. Potrafisz zmieniać wielkość tła elementu oraz dopasowywać ją do aktualnego rozmiaru okna przeglądarki. Zaznajomiłeś się z dwoma nowymi propozycjami powielania tła, które niestety nie są powszechnie wspierane w przeglądarkach. Nauczyłeś się, jak zarządzać zarówno pozycją tła jako koloru, jak i tłem obrazkowym względem obramowania i treści. Wreszcie poznałeś sposób na wielokrotne definiowanie tła, co pozwoli Ci zaoszczędzić nadmiarowych kontenerów obejmujących w HTML-u. Nauczyłeś się odsuwać obrys od elementu, któremu go nadajesz. Radzisz sobie z nowymi właściwościami obramowań, pozwalającymi na symetryczne i asymetryczne zaokrąglenie elementów. Potrafisz ustalić cień dla elementu, zarówno zewnętrzny, jak i wewnętrzny. Na koniec dowiedziałeś się, jak zaimportować swoje własne obramowanie na dwa sposoby. Całkiem niezłe, jak na jeden raz, prawda? Zapraszam Cię do udzielenia odpowiedzi na pytania zawarte w quizie i do lektury kolejnego rozdziału.

Quiz

- 11.1. Jakie nowe profile kolorów addytywne i subtraktywne pojawiły się w CSS3?
- 11.2. Wymień trzy sposoby definiowania przezroczystości w CSS.
- 11.3. Jak sprawić, by tło obrazkowe pokrywało całe dostępne okno przeglądarki?
- 11.4. Jak uzyskać zaokrąglenie asymetryczne dla elementu?
- 11.5. Jak uzyskać cień wewnętrzny dla elementu?

Skorowidz

!important, 76
@font-face, 84, 100
@font-face, 314, 321
@import, 48, 230
@keyframes, 260
@media, 230

A

Adobe BrowserLab, 35, 37, 339
Adobe Dreamweaver, 33, 275
Adobe Fireworks, 36
Adobe Flash, 28, 36, 273
Adobe Illustrator, 36
Adobe Kuler, 198, 313
Adobe Photoshop, 35, 275
adres e-mail, 278
aliasing, 87
analitik sieci, 39
animacja, 259
    alfa, 323
    czas trwania, 261
    odwracanie przebiegu, 263
    opóźnienie, 262
    piłki, 266
    powtórzenia, 262
    przebieg, 262
    stan, 263
    wielokrotna, 264
animation-delay, 263
animation-duration, 261
ANSI, 50
arkusz

arkusze
    dla Explorera, 56
    dla telewizorów, 234
    importowane, 230
aspect-ratio, 233
attribut
    alt, 92
    bgcolor, 107
    cell-spacing, 119
    disabled, 161
    format, 85
    href, 48
    media, 48, 230
    style, 61
    title, 48
    type, 284
automatyczna aktualizacja, 31
automatyczne ustawianie
    marginesów, 128

B

background-attachment, 109
background-color, 107
background-position, 110
background-repeat, 109
bezpieczna paleta kolorów, 367
białe znaki, 45, 93
biblioteka
    Cu3er, 288
    Piecemaker, 273
    Prototype, 290
blink, 88
blokowanie dostępu robotom, 280
błąd 401, 286
błąd 403, 286
błąd 404, 286
błąd 500, 286

błąd 502, 286
błąd 503, 286
błędy HTTP, 282, 284
border-color, 113
border-radius., 115
border-spacing, 119
border-style, 111
border-width, 113
bot skanujący stronę, 44
box-reflect, 225
BrowserLab, 35, 37, 339

C

caption-side, 118
Chrome Web Store, 30
chromebook, 30
ciało dokumentu, 303
cienie półprzezroczyste, 177
cień, 177
    dla kontenera, 209
    dla tekstu, 209
    wewnętrzny, 209
    zewewnętrzny, 209
clear, 141
Client-side, 28
clip, 150
CMYK, Cyan Magenta Yellow
    Key, 197
color-index, 233
content, 74, 97
CoreDRAW, 36
CSS, Cascading Style Sheets, 43
CSS 2.1, 59
CSS3, 49, 273
CSS3 Colors, 49
CSS3 PIE, 318
CSS3 Selectors, 49

- Cu3er, 288
- cursor, 152
- czas trwania animacji, 261
- czas trwania przejścia, 250
- czcionka
  - definiowanie, 83
  - krój, 82
  - pochylenie, 80
  - pogrubienie, 79, 86
  - proporcje, 364
  - rozmiar, 81
  - wygładzanie krawędzi, 87
- czcionki
  - systemowe, 79
  - bezpłatne, 85
  - licencjonowane, 85
- D**
- definiowanie
  - animacji, 259, 322
  - czcionek
    - cursive, 83
    - monospace, 83
    - sans-serif, 83
    - serif, 83
  - koloru, 103
  - tła obrazkowego, 205
- deklaracja
  - background-origin:
    - padding-box, 204
  - columns: auto, 186
  - cursor: url(), 153
  - display: inline-block, 139
  - display: none, 136
  - font-family, 322
  - overflow: hidden, 149
- deklaracje kodowania, 44
- direction, 175
- dobieranie fontów, 314
- dobór
  - fontów
    - fontsquirrel.com, 374
    - Google web fonts, 374
    - typekit.com, 374
  - kolorystyki, 375
  - Kuler, 375
  - logotypów, 374
  - zdjęć
    - darmowych, 373
    - płatnych, 373
- dodatek Chrome
  - Window Resizer, 237
- dodatek Firefox
  - Firebug, 41
- dołączanie plików, 48
- domena, 275
- domyślna wielkość tekstu, 81
- domyślny font, 82
- dopasowanie dynamiczne do
  - okna, 236
- dopasowanie elementów, 296
- dopełnienie, padding, 55, 127, 130, 327
- dostęp do plików i katalogów, 280
- dpcm, dots per centimeter, 234
- dpi, 234
- Dragonfly, 33, 41
- Dreamweaver, 33, 276
- dynamiczne dopasowanie
  - grafiki, 199
- dyrektywa
  - !important, 76
  - @font-face, 314, 321
  - @import, 48, 230
  - @keyframes, 260
  - @media, 230
- dziecko
  - jedyne, 164
  - ostatnie, 164
  - pierwsze, 163
- dziedziczenie, 347
- dziedziczenie stylów, 62
- E**
- ECMA, 50
- edytor
  - Dreamweaver, 33, 276
  - FrontPage, 35
  - Notepad++, 34, 275
  - phpDesigner, 35
  - Publisher, 35
- efekt trójwymiarowości, 287
- eksport plików, 276
- element
  - body, 124, 147, 148
  - jedyny danego typu, 165
  - ostatni danego typu, 165
  - pierwszy danego typu, 165
- elementy
  - blokowe, 124, 135, 377
  - div, 130
  - HTML5 stosowanie, 294
  - HTML5 nowe, 378
  - blokowe, 379
  - liniowe, 379
  - zastępowalne, 379
- liniowe, 124, 135, 246, 377
- pozostałe, 378
- puste, 163
- strukturalne ogólne, 378
- tabeli, 138, 378
- wycofane, 378
- zastępowalne, 377
- empty-cells, 119
- encje, 365
- EOT, 85, 314
- F**
- FBML, 274, 301
- Firebug, 41
- FirebugLite, 41
- Fireworks, 36
- Flash, 28, 36, 273
- Flash Builder, 36
- Flash Catalyst, 36
- Flash Player, 28, 288
- float, 139
- folder
  - errors, 283
  - faktury, 283
  - fonts, 283
  - images, 283
  - img, 283, 296
  - js, 283
  - produkty, 302
  - skrypty, 283
  - style, 283
- font
  - Amaze, 314
  - Androgyne, 314
  - Antipasto, 314
  - PopplResidenz, 314
  - Walkway, 86
- font-family, 82, 83
- font-size, 81
- font-stretch, 173
- font-style, 80
- font-weight, 85, 86
- fonty
  - bezseryfowe, sans-serif, 83, 361
  - fantazyjne, fantasy, 361
  - monotypiczne, monospace, 361
  - odręczne, cursive, 361
  - pikselowe, pixel, 361
  - szeryfowe, serif, 361

format
 #RRGGBB, 105
 GIF, 32, 108, 297
 JPEG, 298
 JPG, 32, 108, 297
 MP4, 34
 PNG, 32, 108, 297
 SVG, 85, 297, 314
 TTF, 85, 314
 WebM, 31, 34

format czcionki
 EOT Compressed, 362
 EOT, Embedded Open Type, 85, 322, 362
 OTF, Open Type Font, 362
 SVG, 362
 SVGZ, 362
 TTF, True Type Font, 362
 WOFF, Web Open Font Format, 31, 85, 362

formatowanie
 dzieci, 166
 kotwic, 170
 tekstu, 90

formaty grafiki, 297
 formularz, 309, 311

framework
 Django, 29
 on Rails, 29

frontend, 28
 FrontPage, 35

funkcja
 form(), 311
 mailing(), 311, 313
 Onion screen, 37
 rotate(), 243
 scale(), 241
 skew(), 243
 translate(), 240

funkcje ruchu, 251

G

galeria
 Lightbox, 290
 mebli, 332
 trójwymiarowa, 298
 zdjęć, 254

generowanie galerii, 239
 generowanie treści, 97
 geolokalizacja, 31
 GIMP, 36, 275
 GimpShop, 36
 Google Analytics, 283

Google Chrome, 30
 cicha aktualizacja, 30
 karty i procesy, 30
 obsługa standardów, 30

Googlebot, 136

GPL, General Public License, 372

gradient, 215
 deklaracja, 216
 kierunki rozchodzenia, 219
 kształt, 222
 linearny, 216
 linearny jako maska, 225
 linearny powtarzany, 219
 radialny, 220

grafika
 ekranowa, 36
 rastrowa, 36
 sieciowa, 106
 wektorowa, 36

grupowanie selektorów, 65

H

height, 125
 High color, 104
 hiperłącze do strony głównej, 293
 hosting, 275
 HSL, Hue Saturation Lightness, 194
 HSLA, 194
 HTML5, 27, 50, 273

I

IDE, 29
 identyfikator piecemaker, 330
 identyfikatory, 63
 IE10 Developer Preview 2, 274
 Illustrator, 36
 importowanie
 fontów, 320
 plików, 232
 plików z czcionkami, 84
 indeksacja plików PDF, 136
 indeksowanie w Bingu, 279
 indeksowanie w Google, 278
 informacje o błędach, 285
 inline, 47
 inspekcja kodu, 41
 interlinia, 89
 Internet Explorer, 31

Internet Explorer Platform
 Preview, 37
 interpretery języków
 skryptowych, 276
 intro, 37
 Irish Paul, 84
 ISO, 50
 ISO-8859-2, 44

J

jakość grafiki rastrowej, 242
 jakość logiczna, 38
 JavaScript, 28, 273

jednostka
 cal (in), 54
 em, 53
 grad, 54
 herc (Hz), 54
 kiloherc (KHz), 54
 milisekunda (ms), 54
 pica (pc), 54
 piksel (px), 53
 procent, 53
 punkt (pt), 54
 radian (rad), 54
 sekunda (s), 54
 stopień (deg), 54

język
 ActionScript, 28, 36
 Dart, 28
 JavaScript, 28
 Perl, 29
 PHP, 29
 Python, 29
 Ruby, 29
 VBScript, 29
 XHTML, 291

języki
 backendowe, 29
 frontendowe, 35

K

kanał alfa, 194
 kapitaliki, 81
 kaskadowość, 75
 kerning, 90
 klasy, 63
 klatki, 260
 klient FTP, 35, 274
 kod stopki, 295
 kod topu, 293

kodowanie znaków utf-8, 311
 kolejność przetwarzania funkcji, 245
 kolor tła, 107, 160
 kolory poziomu trzeciego, 193
 kolumny, 183
   column-count, 184
   liczba, 184
   szerokość, 185
   odstęp, 186
   przełamanie ciągłości, 187
   wypełnienie, 189
 koło kolorów, 368
 komentarze warunkowe, 56
 komentarze zwykłe, 57
 komórki tabeli, 120
 komponowanie kolorystyki, 106
 kompresja plików, 338
 konsorcjum W3C, 44
 kontener
   <aside>, 66
   <header>, 66
   <section>, 66
 konto FTP, 277
 konto Gmail, 279
 kontur
   kolor, 180
   szerokość, 180
 kontur tekstu, 180
 konwersja bloków na linie, 135
 konwersja liczb, 105
 koszty dodatkowe, 274
 kotwice, 170
 krój czcionki, 82
 Kuler, 198, 313
 kursor, 152
 kursywa, 80

L

layout, 32, 36
 layout statyczny, 53
 letter-spacing, 90
 licencja, 85
   BSD, 371
   Creative Commons, 372
   GNU GPL, 372
   Rights-managed, 371
   Royalty free, 371
 liczby dziesiętne, 106
 liczby szesnastkowe, 104
 line-height, 84
 line-through, 88

lista
   definicji, 97
   nieuporządkowana, 97
   uporządkowana, 98
   wypunktowanie, 98
 localhost, 313
 logo, 293
 lokalizacja mapy witryny, 280
 Lorem ipsum, 56
 lustrzane odbicie, 226

Ł

łamanie wiersza, 93
 łamanie wyrazów, 176

M

mapa witryny, 280
 margines, margin, 55, 124
 marginesy
   boczne, 325
   wewnętrzne, 130
   zewewnętrzne, 126
 maska wektorowa, 224
 mask-image, 224
 media
   all, 229
   braille, 230
   embossed, 230
   handheld, 229
   print, 230
   projection, 229
   screen, 229
   speech, 230
   tty, 230
   tv, 230
 Media Queries, 229, 231, 235
 menu
   boczne, 330
   nawigacyjne, 292
   podstron, 294
   poziome, 293
   rozwijane, 255
 metainformacje, 291
 metaopis, 302
 metatag, 279
 metoda Gilder-Levin, 149
 migotanie, 88
 model pudełkowy, box model,
   22, 52, 123, 296
   dopełnienie, 123
   marginesy zewnętrzne, 123
   obramowanie, 123
   zawartość, 123

moduł

Media Queries, 229
 programistów, 248
 przekształceń, 239
 selektorów poziomu
   czwartego, 157
 selektorów poziomu
   trzeciego, 157
 Unite, 33
 modularność specyfikacji, 52
 Mozilla Firefox, 31
   dodatek Firebug, 41
   kanał Aurora, 31
   obsługa geolokalizacji, 31
   tryb prywatny, 31

N

nadkreślenie, 88
 nagłówek dokumentu, 302
 nagłówek stopnia pierwszego, 293
 nawias
   klamrowy, 47
   kwadratowy, 57
   ostry, 48
 nazwa animacji, 261
 nazwy kolorów, 104, 193
 negacja, 169
 negacja zaawansowana, 171
 Net Applications, 39
 Notepad++, 34, 275

O

obracanie tekstu, 247
 obramowanie, border, 55
   jednorodne, 211
   kolor, 113
   krawędzie, 114
   styl, 111
   szerokość, 113
   własne, 210
   zróznicowane, 212
 obrót, 243
 obrys, 207, 296
   kolor, 116
 obsługa
   CSS3, 31
   gradientów radialnych, 33
   HTML5, 31
   Media Queries, 235
   WebGL, 31
   WebM, 31

- obszar docelowo widoczny, 151
  - odbicie obrazka, 242
  - odstęp pomiędzy
    - komórkami, 119
    - literami, 90
    - wierszami, 89
    - wyrazami, 91
  - odstępy w formie dopełnień, 124
  - odwrotny selektor dziecka, 171
  - opcja auto, 128
  - opcje opływania, 145
  - Opera, 33
  - Opera Dragonfly, 33, 41
  - Opera Mini, 33
  - operator
    - !, 57
    - gt, 57
    - gte, 57
    - lt, 57
  - opływanie, 144
  - opóźnienie, 252
  - optymalizacja strony, 41
  - orientacja pionowa, 233
  - orientacja pozioma, 232, 233
  - outline-color, 116
  - outline-style, 116
  - outline-width, 116
  - overflow, 144
  - overline, 88
- P**
- padding, 92, 123, 130, 204
  - pakiet
    - Adobe Creative Suite, 42
    - hostingowy, 275, 276
  - panel
    - Facebooka, 288, 300, 329
    - fan page, 274
  - pasek Web Developer, 42
  - PHP, 273
  - phpDesigner, 35
  - Photoshop, 35, 275
  - PIE, Progressive Internet Explorer, 318
  - Piecemaker, 288, 329
  - platforma RIA, 29
  - pliki
    - css, 44
    - czcionek, 85
    - htaccess, 282
    - JavaScriptu, 284
    - konfiguracyjne, 299
    - statystyk, 285
    - WOFF, 322
      - z fontami, 84
      - z grafiką, 297
      - zewnętrzne, 38
  - plywanie elementu, 139
  - pochylenie, 243
  - podkreślenie, 88
  - podpis tabeli, 117
  - podstrony, 287
  - podstrony mebli, 290, 302–309, 330
  - pogrubienie tekstu, 80
  - pole wyboru
    - checkbox, 162
    - radio button, 162
  - polecenie @font-face, 80
  - position, 146
  - pozioma orientacja listy, 327
  - pozycjonowanie, 146
    - absolutne, 32, 132, 147
    - relatywne, 132, 147
    - statyczne, 146
    - zaczepione, 146
  - pozycjonowanie obrazków, 95
  - prawa autorskie, 295
  - prefiksy przeglądark, 52
  - priorytet
    - selektora uniwersalnego, 65
    - selektorów, 76
  - profil
    - CMYK, 197
    - HSL, 194
    - HSLA, 194
    - RGB, 104
    - RGBA, 177, 194, 320
    - sRGB, 106
  - profile addytywne, 197
  - proporcja, 173
  - proporcja
    - ekranu, 233
    - okna, 233
  - protokół
    - odbioru dzieła, 342
    - REP, 279
  - przedrostki silnika, 348
  - przedział szerokości, 232
  - przeglądarka mobilna
    - Android Browser (WebKit Mobile), 235, 322
    - iOS Safari, 322
    - Opera Mini, 235
    - Opera Mobile, 235, 322
    - Safari Mobile, 235
  - przejścia, 249
    - odwrotne, 257
    - wielokrotne, 253
  - przekierowanie poczty, 278
  - przełamanie wiersza, 179
  - przeplot, interlace, 234
  - przeźreń dyskowa, 276
  - przesunięcie, 240
  - przezroczystość, 32, 160, 194, 195
  - przycinanie, 150
  - przyleganie, 141
  - pseudoelement
    - moz-selection, 160
    - after, 163
    - before, 163
    - selection, 157, 159, 326
  - pseudoelementy, 72, 159
    - pierwsza linia, 73
    - pierwsza litera, 73
    - po, 74
    - przed, 73
  - pseudoklasa, 157, 160
    - link, 70
    - visited, 70
    - hover, 71
    - focus, 71
    - active, 71
    - focus, 71
    - lang, 72
    - enabled, 161
    - disabled, 161
    - focus, 162
    - checked, 162
    - root, 162
    - empty, 163
    - first-child, 163
    - last-child, 164
    - only-child, 164
    - first-of-type, 165
    - last-of-type, 165
    - only-of-type, 165
    - nth-child(n), 166
    - nth-last-child(n), 167
    - nth-of-type(n), 168
    - nth-last-of-type(n), 168
    - not(), 169
    - target, 170
    - hover, 250
    - first-child, 334
  - pseudoklasy, 157, 160
    - do zarządzania kolumnami, 171
    - interfejsu użytkownika, 171
    - strukturalne, 162
  - Publisher, 35
  - punkt ciężkości, 246

punktor, 100
Pwn2Own, 30

R

radial-gradient, 220
ranking, 39
registrar, 275
relacyjna baza danych, 29
REP, Robots Exclusion Protocol, 279
repeating-linear-gradient, 219
resetowanie CSS, 55
resetujący arkusz stylów, 55, 315
RGB, Red Green Blue, 104
  zapis decymalny, 106
  zapis heksadecymalny, 104
RGBA, Red Green Blue Alpha, 177, 194
RIA, Rich Internet Applications, 28
robot
  Googlebot, 279
  MSNBot, 279
roboty indeksujące, 273
rozdzielczość
  ekranu, 232
  urządzeń drukujących, 234
rozmiar czcionki, 81
rozmiar fontu, 62, 81
rozszerzenie .cur, 153
równanie bloków, 137

S

Safari, 33
sans-serif, 83
sekcja
  body, 292
  head, 290
selektor, 45
  atrybutu, 68, 158, 159
  o określonej wartości, 68
  zawierającego myślniki, 69
  zawierającego określony wyraz, 69
dziecka, 66
potomka, 46, 65
rodzeństwa, 67, 157, 163
typu, 64
uniwersalny, 64
selektory
  CSS4, 171
  pseudoklas, 70

SEO, 92
server-side, 29
serwis
  Alexa, 39
  Font Squirrel, 322
  Google+, 278
siatka, grid, 234
silnik
  Caracan, 33
  Gecko, 31
  KHTML, 33
  Presto, 33
  Ragnarok, 33
  Trident, 31
  V8, 30
  WebKit, 30, 35
sitemap, 280
skalowanie, 241
skalowanie proporcjonalne, 200
skrypty Piecemakera, 298
słowo kluczowe
  even, 166
  infinite, 262
  inset, 209
  odd, 166
  only, 235
specyfika elementów HTML, 379
specyfikacja
  CSS 2.1, 49
  Web Forms, 50
specyfikacje
  Candidate Recommendation, kandydat do rekomendacji, 51
  Last call, 51
  Proposed Recommendation, proponowana rekomendacja, 51
  Published Recommendation, opublikowana rekomendacja, 51
  Unofficial Note, nieoficjalna notka, 50
  Working Draft, szkic roboczy, 50
src, 85
sRGB, standardized RGB, 106
stan
  rollover, 331
  hover, 332
StatCounter, 39
statystyki
  serwisu, 283
  sieciowe, 355

stopka, 294, 327
strony flashowe, 28
studium przypadku, case study, 272
styl
  inline, 75
  lokalny, 47
  narożnika, 208
  podstrony, 329
  witryny, 313
stylistyka
  czcionek, 79, 173
  list, 97
  obramowania, 111
  obrysu, 115, 206
  tabel, 117
  tekstu, 88, 175
  tła, 107, 198
SVG, Scalable Vector Graphics, 85, 297
system operacyjny Chrome OS, 30
system widżetów, 33
szerokość, 124
szerokość strony, 292
szybkość wczytywania strony, 38

Ś

ścieżka dostępu względem arkusza CSS, 108
ścieżki relatywne do plików, 85
śledzik, 136
środowisko pracy, 274

T

tabela
  HEX, 368
  obramowanie, 118
table-layout, 120
tabulacja, 91, 118
technologia
  FBML, 289
  Flash, 28
tekst
  interlinia, 89
  kerning, 90
  kierunek, 93
  kolor, 92
  preformatowany, 93
  tło, 93
  ukrywanie, 92

wyrównanie w pionie, 95
 wyrównanie w poziomie, 95
 zawijanie, 99

termin wykonania pracy, 274

test Acid2, 31
 test Acid3, 33
 testowanie, 339
 text-align, 175
 text-decoration, 88
 text-indent, 91
 text-overflow, 176
 text-shadow, 177

tło

- elementu, 325
- graficzne, 108
- kolor, 107
- obrazkowe, 107
- powielanie, 108
- powtarzanie, 201
- pozycja, 110
- pozycja początkowa, 204
- rozmiar, 198
- wielokrotna definicja, 205
- zaczepienie, 109

top, 326

Total Commander, 274, 277

transfer danych, 276

transformacje, 239, 240

transformacje 3D, 247

transition-timing-function, 251

translacja, 240

True color, 103

TTF, 85

twarda spacja, 124, 293

tworzenie

- FTP, 276
- serwisu, 276

typ MIME, 47, 311

typografia, 314

typy mediów, 231

U

ujemne skalowanie, 242

układ wielokolumnowy, 183

układ wyśrodkowany, 292

ukrywanie

- elementów listy, 257
- kontenera, 136
- tekstu, 91, 92

umowa, 272

usługa

- Opera Turbo, 33
- Opera Unite, 33

usługi Google, 30

UTF-8, 44

V

vertical-align, 95

visibility, 145

W

W3C Advisory Committee, 51

W3C, World Wide Web Consortium, 49

walidacja, 38, 312

walidator W3C, 39

warstwy, 149

wartości

- font, 83
- powielania tła, 109
- procentowe, 347
- relatywne, 81
- względne, 80, 81

wartość

- absolute, 147
- balance, 190
- baseline, 95, 175
- block, 135
- border-image, 214
- break-all, 179
- closest-side, 222
- collapse, 118
- cover, 199
- farthest-side, 222
- fixed, 120, 147
- hyphenate, 179
- inherit, 62
- inline, 135
- inline-block, 137
- pre-line, 93
- pre-wrap, 93
- relative, 147
- repeat, 212
- round, 203
- run-in, 138
- scroll, 144
- small-caps, 81
- space, 203
- static, 146
- transparent, 160

warunkowe dołączanie arkuszy, 231

wcięcie akapitu, 92

Web Developer Toolbar, 41

wersaliki, 81

WHATWG, 50

white-space, 93

wideo w HTML5, 34

widoczność, 145

width, 125

wielkość liter, 171

Windows-1250, 44

Window Resizer, 237

wirtualny serwer, 313

właściwości i selektory

- CSS 2.1, 348
- CSS3, 351

właściwości obramowania, 115

właściwość, property, 45

- animation-delay, 264
- animation-direction, 263
- animation-duration, 261, 264
- animation-iteration-count, 262
- animation-name, 264
- animation-play-state, 263, 264
- animation-timing-function, 262, 264
- aspect-ratio, 233
- background-attachment, 109
- background-clip, 203
- background-color, 107
- background-image, 107, 216, 293
- background-origin, 204
- background-position, 110
- background-repeat, 109, 201
- background-size, 199
- border-color, 113
- border-image, 211
- border-radius, 207
- border-radius., 115
- border-spacing, 119
- border-style, 111
- border-width, 113
- box-reflect, 225
- box-shadow, 209
- caption-side, 118
- clear, 141
- clip, 150
- color-index, 233
- column-count, 185
- column-fill, 189
- column-rule, 187
- column-width, 185
- content, 74, 97
- cursor, 152
- device-height, 232
- device-width, 232

- właściwość, property
    - direction, 175
    - display, 135, 136
    - empty-cells, 119
    - float, 139
    - font, 83
    - font-family, 82–84
    - font-size, 81
    - font-size-adjust, 173
    - font-stretch, 173
    - font-style, 80
    - font-weight, 85, 86
    - height, 125
    - letter-spacing, 90
    - line-height, 84, 89
    - line-through, 88
    - list-style, 100
    - list-style-image, 100
    - list-style-position, 99
    - margin, 129
    - mask-image, 224
    - max-height, 125
    - max-width, 125
    - min-height, 125
    - min-width, 125
    - opacity, 195
    - outline, 115
    - outline-color, 116
    - outline-offset, 206, 207
    - outline-style, 116
    - outline-width, 116
    - overflow, 144
    - padding, 130, 329
    - position, 146
    - radial-gradient, 220
    - repeating-linear-gradient, 219
    - table-layout, 120
    - text-align, 95, 128, 175
    - text-decoration, 88
    - text-fill-color, 181
    - text-indent, 91, 136, 335
    - text-overflow, 176
    - text-shadow, 177
    - text-stroke, 180
    - text-stroke-color, 180
    - text-stroke-width, 180
    - text-transform, 90
    - transform, 240
    - transform-origin, 246
    - transition, 253
    - transition-delay, 252
    - transition-duration, 250, 253
    - transition-property, 250
    - transition-timing-function, 251
    - vertical-align, 95, 135, 175
    - visibility, 145
    - white-space, 93
    - width, 125
    - word-break, 179
    - word-spacing, 91
    - word-wrap, 176
    - z-index, 149
  - WOFF, 31
  - word-break, 179
  - word-spacing, 91
  - word-wrap, 176
  - wtyczka
    - Flash Player, 28
    - QuickTime, 34
    - Silverlight, 34
  - wyglądanie krawędzi fontów, 87
  - wykaz właściwości, 345
  - wykrywanie szerokości ekranu, 232
  - wymiary
    - ekranu, 232
    - kontenerów, 127
    - okna, 232
  - wyniki wyszukiwania, 278
  - wyrażenia, 232
  - wyrażenia Media Queries
    - aspect-ratio, 233
    - color, 233
    - color-index, 233
    - device-height, 232
    - device-width, 232
    - grid, 232, 234
    - height, 232
    - landscape, 233
    - monochrome, 233
    - orientation, 232
    - portrait, 233
    - scan, 232
    - width, 232
  - wyrównanie
    - elementów, 139
    - pionowe, 175
    - poziome, 175
  - wyróżnik, 99
  - WYSIWYG, What You See Is
    - What You Get, 35
  - wysokość, 125
  - wyśrodkowany układ, 128
  - wyśrodkowywanie elementów, 128
  - wyświetlanie, 135, 138
    - blokowe, 55
    - blokowo-liniowe, 247
    - liniowe, 327
    - progresywne, 234
    - wytłuszczenie, 79, 86
    - wyzerowane marginesy, 137
    - wyzerowanie stylów, 55
- ## X
- XHTML, 27
  - XML, 273
- ## Y
- Yahoo! Site Explorer, 279
- ## Z
- zaokrąglone narożniki, 207
  - zarezerwowanie domeny, 275
  - zarządzanie relacyjnymi bazami
    - danych
    - MS SQL, 29
    - MySQL, 29
    - Oracle, 29
    - PostgreSQL, 29
    - SQLite, 29
  - zasada kaskadowości, 74
  - zaznaczanie tekstu, 157
  - zbiór elementów, 346
  - zdjęcia typu stock, 232, 274
  - z-index, 149
  - zlecenie, 271
  - zmienna
    - \$_POST, 311
    - \$headers, 311
    - \$message, 311
    - \$stat, 311
  - znacznik
    - <address>, 312, 338
    - <article>, 294
    - <aside>, 294
    - <b>, 79
    - <basefont>, 83
    - <big>, 81
    - <blink>, 88
    -
, 93
    - <canvas>, 171
    - <caption>, 117
    - <changefreq>, 282
    - <contents>, 300
    - <command>, 161
    - <div>, 66, 127
    - <dl>, 97

- <em>, 80
- <font>, 81, 92
- <html>, 162
- <i>, 80
- <image>, 300
- <img>, 151
- <keygen>, 161
- <lastmod>, 282
- , 100
- <link>, 48, 290
- <loc>, 282
- <meta keywords>, 291
- <nav>, 293, 326
- , 97
- <pre>, 93
- <s>, 88
- <script>, 284
- <section>, 294
- <settings>, 300
- <small>, 81
- <span>, 337
- <strong>, 79
- <table>, 117
- <textarea>, 336
- <transitions>, 300
- <tt>, 83
- <u>, 88
- , 98
- <url>, 282
- <urlset>, 282
- znak
  - @, 45, 260
  - dwukropka, 70, 159
  - gwiazdki, 280
- znaki
  - 0x, 105
  - diakrytyczne, 85

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Rozwój kaskadowych arkuszy stylów nabiera coraz większego rozpędu. Bez nich nie byłoby internetu, jaki dziś znamy, a zamiast atrakcyjnych, kolorowych stron WWW z dużą ilością grafiki oglądalibyśmy wciąż proste i nieciekawe dokumenty hipertekstowe. Specyfikacja CSS3 nie jest jeszcze w pełni ukończona, ale wprowadzone w niej nowości już teraz prezentują się wprost rewelacyjnie, zaś zapewniane przez ten standard możliwości znacznie ułatwiają tworzenie stron internetowych. To, co jeszcze do niedawna było tylko śmiałym marzeniem, dziś staje się rzeczywistością!

Dogłębne poznanie technologii CSS znacznie przyspieszy lektura książki *CSS3. Tworzenie nowoczesnych stron WWW*. Podręcznik ten prezentuje podstawy obowiązującego standardu CSS 2.1 oraz nowości wprowadzone w CSS3. Znajdziesz tu informacje o nowych selektorach, właściwościach fontów i tekstu, profilach kolorów, właściwościach obramowań i tła, możliwościach związanych z tekstem wielokolumnowym oraz gradientami linearnymi czy radialnymi, transformacjach, przejściach i animacjach. Książka nie ogranicza się jednak do przedstawienia suchej teorii — zainteresowani mogą dzięki niej od strony praktycznej poznać proces tworzenia profesjonalnego serwisu internetowego, od kontaktów ze zleceniodawcą aż po powstanie gotowego produktu.

- Całościowe omówienie standardu CSS 2.1
- Selektory poziomu trzeciego
- Właściwości czcionek i tekstu CSS3
- Tekst wielokolumnowy
- Nowe profile kolorów
- Nowe właściwości tła, obrysu, obramowania
- Stosowanie gradientów, transformacji i przejść
- Posługiwanie się animacjami i mediami

Chcesz tworzyć olśniewające strony WWW? Zmierz się z CSS3!

Nr katalogowy: 6894

Księgarnia internetowa
<http://helion.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Informatyka w najlepszym wydaniu

Helion

Sprawdź najnowsze promocje:

• <http://helion.pl/promocje>

Książki najchętniej czytane:

• <http://helion.pl/bestsellery>

Zamów informacje o nowościach:

• <http://helion.pl/nowosci>

Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

<http://helion.pl>

helion.pl
księgarnia
internetowa

Cena 59,00 zł

ISBN 978-83-246-3722-5

9 788324 637225